

Biblioteca Centrală Regională Muncitorească-Deva

Trăiască scumpă noastră patrie REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA!

Proletari din toate țările, uniți-vă!

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXIII, SERIA II, NR. 5788 | 8 PAGINI - 25 BANI | SIMBĂȚĂ 30 DECEMBRIE 1967

CEZAR BALTAG

A Z I

Ca fluviul în estuar
țesut de lebezi majestuoase
respiră singele meu iar
eternal orei de mătăse.

Oglinzi sonore sorb fierbinți
vocalele și le încarcă
de setea dată din părinți
mentă-n fil să se întoarcă.

În care ochii țării mele
rostesc secundele-n aval
de stel și aprind noi stele
pe vechi pământ voevodal.

Desăvîrșire, semn frenetic,
o, cit iubesc acest obraz
atît de aproape și magnetic
al clipei ce se cheamă Azi.

ȘEDINȚA JUBILIARĂ A MARI ADUNĂRI NAȚIONALE consacrată celei de-a XX-a aniversări a proclamării Republicii

Solemnitatea înmînării unor ordine ale Republicii Socialiste România

La Palatul Consiliului de Stat a avut loc vineri dimineață solemnitatea înmînării unor ordine ale Republicii Socialiste România. Înaltele distincții au fost înmînate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat.

EXPUNEREA PREZENTATĂ DE TOVARĂȘUL ION GHEORGHE MAURER, PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE MINIȘTRI

În dimineața zilei de 29 decembrie, la Palatul Marii Adunări Naționale, într-o atmosferă sărbătorească, deputații marelui sfat al țării s-au întrunit în ședință jubiliară consacrată celei de-a XX-a aniversări a proclamării Republicii.

Stema Republicii domină întreaga încălțată. Sub revărsarea bogată de lumini, ea strălucește în reflexe auri.

În această sală, unde în urmă cu două decenii, Adunarea Deputaților proclama Republica, se află mulți dintre cei ce au luptat pentru pregătirea și înfăptuirea actului de însemnătate istorică în viața țării și a poporului român, în dezvoltarea victorioasă a României pe calea socialismului. Sînt prezenți la jubiliara întâlnire reprezentanți aleși ai națiunii, muncitori și țărani, savanți de seamă, conducători de fabrici și uzine, cadre didactice, lucrători ai agriculturii de stat, militari, cunoscuți oameni de artă.

În parte numeroși invitați, membri ai C.C. al P.C.R. și ai guvernului, conducători ai instituțiilor centrale și organizațiilor obștești, oameni ai muncii din întreprinderile și instituțiile bucoarestene, reprezentanți ai vieții științifice și culturale, generali și ofițeri superiori.

Sînt de față șefii ai misiunilor diplomatice acreditate la București.

Asistă, de asemenea, ziaristi români, corespondenți ai presei străine.

Ora 12. Sosesc conducătorii partidului și statului. Întreaga asistență îi întâmpină cu puternice și îndelungi aplauze.

În loja din dreapta încinteii au luat loc tovarășii: Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Alexandru Bîrlădeanu, Emil Bodnaraș, Chivu Stoica, Alexandru Drăghici, Paul Niculescu-Mizil, Ilie Verdeț, Maxim Berghianu, Florian Dănilache, Constantin Drăgan, Janos Fazekas, Gheorghe Rădulescu, Leonte Răutu, Vasile Vilcu.

În loja din stînga se aflau membrii Consiliului de Stat. Președintele Marii Adunări Naționale, tovarășul Ștefan Voitec, a deschis ședința jubiliară.

Întîmpinat cu vii și îndelungi aplauze a luat cuvîntul tovarășul Ion Gheorghe Maurer, membru al Comitetului Executiv al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, care a prezentat Expunerea cu privire la cea de-a XX-a aniversare a proclamării Republicii.

Deputații Marii Adunări Naționale și invitații la sesiunea jubiliară au subliniat expunerea în repetate rânduri cu aplauze puternice. La sfîrșit, minute în șir, asistența a aplaudat îndelung pentru scumpă noastră patrie, Republica Socialistă România, pentru Partidul Comunist Român.

(Continuare în pag. a VII-a)

Stimați tovarăși,
Poporul român sărbătorește cu inima plină de bucurie împlinirea a două decenii de la nașterea republicii, remarcabilă victorie în îndelungata sa luptă pentru libertate, democrație și progres social. Făurirea republicii a însemnat realizarea năzuinței fierbinți a poporului nostru de a fi singurul stăpîn al destinelor sale, de a se afirma în deplinătatea capacităților creatoare în rîndul popoarelor libere ale lumii.

Instaurarea republicii s-a înscris firesc pe coordonatele procesului revoluționar de căștigat de încredere armată de la 23 August 1944, act inaugural al epocii glorioase, bogate în transformări înnoitoare și mari înfăptuiri, strălucit încununat prin victoria deplină și definitivă a socialismului și proclamarea Republicii Socialiste România. (Vii și îndelungi aplauze).

Întrușiți în această ședință jubiliară, deputații Marii Adunări Naționale, unii dintre ei participanți la actul istoric de acum douăzeci de ani, aduc, împreună cu întregul popor, prinos de cinstire înaintașilor, tuturor celor care prin lupta lor fără preget

pentru libertate și progres, pentru o Românie prosperă și înfloritoare, au înscris în cartea de aur a patriei nenumărate pagini de eroism. (Aplauze puternice).

Aniversăm proclamarea Republicii în condițiile efervescentei creațoare și avîntului politic generate de hotărîrile Conferinței Naționale al Partidului Comunist Român, care a stabilit direcțiile de perfecționare a conducerii economiei și a întregii vieți sociale, potrivit cerințelor noii etape a desăvîrșirii construcției socialiste. Bilanțul însușit al rezultatelor obținute în ansamblul operei de făurire a noului ordin, contururile evoluției viitoare a patriei proiectează într-o lumină și mai strălucitoare semnificația actului revoluționar al instaurării Republicii, pe care îl sărbătorește întregul popor.

Tovarăși,
De-a lungul veacurilor, în pofida grelelor încercări prin care a trecut, poporul român și-a păstrat și afirmat atribuțiile esențiale ale personalității sale, a asigurat prin muncă, hărnicie și talent, dezvoltarea vieții materiale și spiri-

tuale în această parte a lumii, și-a apărât ființa națională împotriva dominației străine. Din generație în generație, au fost transmise ca o moștenire sacră și îmbogățite valorile de civilizație și cultură, în care s-a întruchipat genul creator al poporului nostru. Forța hărăzitoare a progresului istoric, masele populare — țărani iobagi și liberi, țirgoșii, muncitorii, cărturarii — au făcut minunatele tradiții patriotice și revoluționare, au menținut nestinsă flacăra dragostei de patrie, au luptat cu abnegație pentru a așeza țara în drepturile ei firești. (Vii aplauze).

În condițiile destrămării feudalismului și dezvoltării capitalismului, ale formării națiunii române și creșterii conștiinței de sine a poporului, luptele pentru emancipare pe toate planurile, pentru constituirea statului național independent, unitar, au dominat procesul complex al făuririi României moderne. În acest climat și-a avut geneza ideea unui stat în care puterea să emane de la popor, să fie exercitată de el însuși, potrivit propriilor sale interese. Patrioții luminați ai vremii legau de înfăptuirea acestui deziderat, cristalizat în con-

ceptul de guvernămînt republican, asigurarea unui regim de stat democratic, care să favorizeze exercitarea drepturilor fundamentale ale cetățenilor, progresul rapid și multilateral al țării, afirmarea națiunii române în condiții de egalitate în concertul european și mondial. Fără a depăși limitele radicalismului burghez, dar exprimînd tendințele obiectiv progresiste ale clasei capitaliste aflate în ascensiune, în plină confruntare cu reacțiunea feudală, revendicarea republicii a fost înscrisă, într-o formă adecvată contextului politic al epocii, în programul revoluției de la 1848, întrunind adeviziunea maselor largi. „Republica — spunea cel mai fervent susținător al ei, Nicolae Bălcescu, — este un stat în care oamenii adunați îngrîșesc singuri de soarta lor, fără a-și pune stăpîni pe cap, avînd în lucrarea lor drept regulă dreptatea și drept țintă frăția”. În același spirit, pentru aceleași țeluri, au militat C. A. Rosetti, Simion Bărnuțiu, Eftimie Murgu, Cezar Bolliac, Dimitrie Bolintineanu și alte personalități poli-

(Continuare în pag. a II-a)

Spectacol festiv

În sala Palatului Republicii Socialiste România a avut loc vineri după amiază un spectacol festiv prezentat în cinstea aniversării a 20 de ani de la proclamarea Republicii.

Bîrlădeanu, Emil Bodnaraș, Chivu Stoica, cu soția, Alexandru Drăghici, cu soția, Paul Niculescu-Mizil, cu soția, Ilie Verdeț, cu soția.

Ministri, membri ai C.C. al P.C.R., ai Consiliului de Stat și ai guvernului, conducători ai instituțiilor centrale și organizațiilor obștești, oameni de știință, artă și cultură, generali și ofițeri superiori, deputați ai Marii Adunări Naționale, un numeros public.

Au fost prezenți membri și membri supleanți ai Comitetului Executiv și secretari ai C.C. al P.C.R., vicepreședinți ai Consiliului de Stat și ai Consiliului de

TINERETUL LA A XX-A ANIVERSARE A REPUBLICII

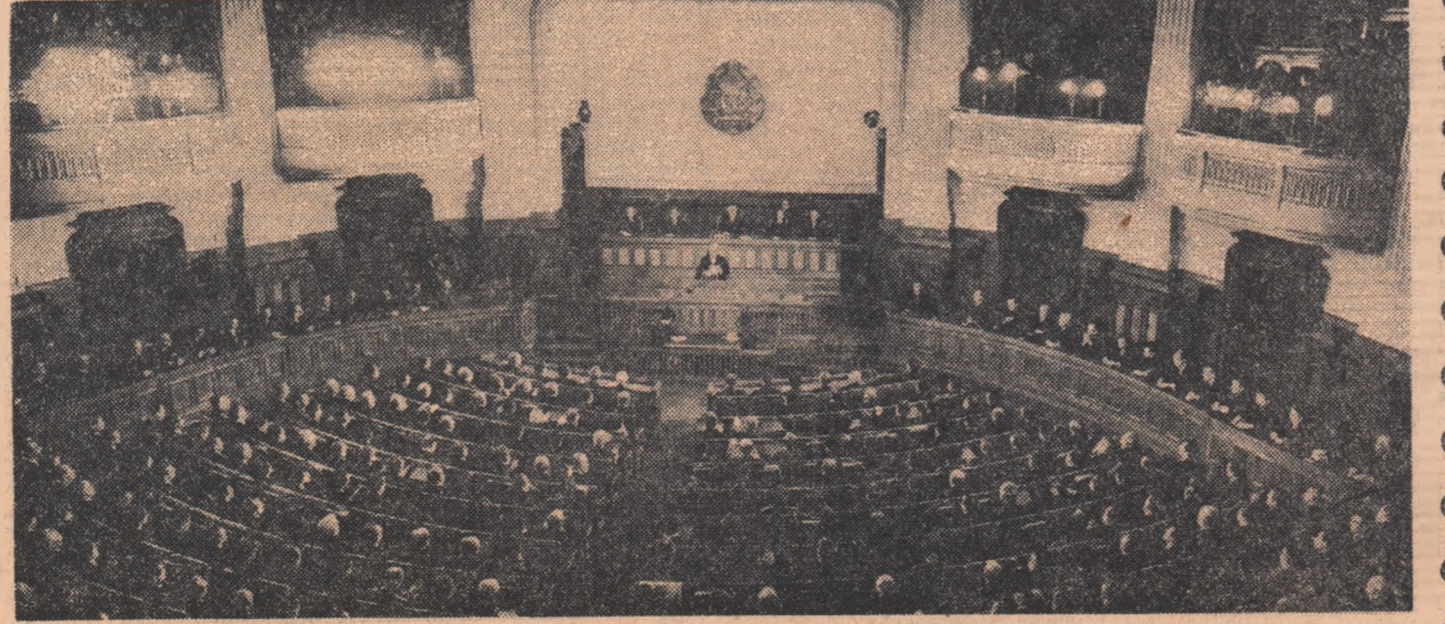
Pentru tineretul patriei, aniversarea Republicii are semnificația unui profund și emoționant coloqui cu prezentul și viitorul său: odată cu imaginea impresionantă a înfloririi patriei, bilanțul ce-l prilejuiește poporului nostru această sărbătoare, bilanț mai bogat în acest an decît oricînd, oferă tineretului, într-un vast tablou panoramic, în contururi precise, de largă perspectivă, imaginea propriului drum luminos, a propriei sale deveniri. Proclamarea Republicii — întruchipare a unor nobile și îndelungi aspirații, încununare a luptei purtate cu succes de poporul nostru sub conducerea partidului comunist, situînd eșalonul și definiția României pe coordonatele progresului și civilizației, a dăruit tineretului, întregului popor, orientări luminoase, nebulnute sau doar odată de generații anterioare. Trecerea în mințile poporului a destinelor țării, făurirea noului ordin, succesul dobîndit în dezvoltarea industriei și agriculturii socialiste, a științei și culturii naționale a deschis maselor monotonice drum

ION ILIESCU
prim-secretar al C.C. al U.T.C. ministrul pentru problemele tineretului

tența orînduirii socialiste, în politica partidului și statului de dezvoltare multilaterală a țării, de sporire neîncetată a acuziei materiale și spirituale a societății. Cîstind a 20-a aniversare a Republicii, tineretul nostru își îndreaptă gîndul de recunoștință spre generațiile de înaintași care s-au jertfit pentru făurirea unei țări libere, își exprimă dragostea și atașamentul profund față de cauza partidului clasei muncitoare, cîtorul României socialiste.

Marea sărbătoare de astăzi prilejuiește în același timp tineretului manifestarea unui sentiment de adînc și îndreptățit mîndrie; sentiment izvoit din conștiința că în înfăptuirea revoluției și construcției socialiste, în vasta operă de industrializare a țării, în transformarea socialismului în agricultură, dezvoltarea științei și culturii, în toate marile victorii dobîndite de poporul nostru se poate desluși — ca o grăitoare dovadă a dragostei față de patrie și popor și contribuția tineretului generații. Continund tradiții de generoasă dăruire pentru

(Continuare în pag. a VII-a)

Aspect din timpul ședinței jubiliare

EXPUNEREA PREZENTATĂ DE TAVĂȘUL ION GHEORGHE MAURER, președintele Consiliului de Miniștri

(Urmare din pag. 1-a)

ce și culturale ale acelei epoci.

În evoluția ulterioară a României pe calea capitalismului, relațiile dintre clase au devenit mai complexe, s-a dezvoltat și diversificat viața politică. În stadiul burgheziei s-au ivit contradicții; în timp ce o parte a ei se pronunță pentru dezvoltarea industrială, ca suport al progresului economic și social, pentru un cadru politic mai democratic, o altă parte, legată prin interese comune de moșierime, se situa, ca și aceasta din urmă, pe o platformă conservatoare. Contradicțiile din rîndul forțelor sociale dominante au determinat acțiunea cercurilor lor dirigitoare de a încerca din nou să constituie un factor de echilibru, să apere interesele regimului burghez-moșieresc, îndeosebi ale ariilor celei mai reacționare a claselor exploatare.

Instaurată într-o perioadă cînd probleme vitale, dictate de necesități obiective ale dezvoltării țării — mai ales creșterea independenței și desăvîșirea procesului de formare a statului național unitar — nu erau încă soluționate, monarhia a constituit forma de stat în cadrul căreia, prin lupta și eforturile sale, poporul român a rezolvat aceste probleme. Clasele stăpînitoare, în frunte cu monarhia, au folosit în interesul lor toate metodele de luptă pentru a-și consolida pozițiile în societate și a intensifica exploatarea oamenilor muncii.

Vîrf al piramidei sociale a regimului burghez-moșieresc, instituția monarhică a promovat interesele claselor exploatare, și-a legat numele de spolierea bozagiilor țării, de menținerea României în stare de inapoiere economică, o dată cu aservirea ei intereselor puterilor imperialiste, care afectau grav suveranitatea de stat. Străină de năzuințele și sufletul poporului român, monarhia a pătornat arbitrar în viața de stat, numeroasele acte de reprimare a răscălelor țărănești, a luptelor muncitorești, a mișcărilor revoluționare, martirul miilor de țărani uciși în timpul războaielor din 1888 și 1907, împuscarea muncitorilor în Piața Teatrului Național la 13 decembrie 1918, la Sulept în 1929, la Grivița în 1933 sînt tot atîtea acte de acuzare la adresa orînduirii burghez-moșieresti.

Politica antipopulară a monarhiei a alimentat dezvoltarea unui puternic curent republican, care a cuprins personalități eminente ale vieții politice, științifice și culturale, militanți sociali, avînd un larg ecou și aderenți în straturile cele mai adînci ale poporului. Cu vehemență caracteristică, scriitorul N. D. Cocea dezvăluia cupiditatea monarhiei, scriind că ea „a supt fără adîmă, fără milă, fără cruțare. A supt prin gurile politicienilor, prin ventuzele tuturor partidelor, prin toate societățile, prin toate uzinele, prin toate domeniile, prin toate apatele rupte din piine și din foamea norodului. A supt pînă la mîduvă, pînă la deznădejde, pînă la revoluție...”

Revendicarea republicii a căpătat un conținut nou odată cu afirmarea în viața politică a clasei muncitoare, clasă consecvent revoluționară, exponența intereselor fundamentale ale poporului muncitor. Mișcarea muncitorească și socialistă a legat indivizibil ideile republicane de întreaga luptă de eliberare socială și națională, de desființarea a fînșii orînduirii bazate pe exploatarea omului de către om. Constantin Dobrogeanu-Gherea, figură proeminentă a mișcării noastre socialiste, scria în articolul „Socialismul și republica”: „Dacă noi vom putea organiza pe muncitori și a-i face să capete stăpînire politică, dacă prin această stăpînire politică vom putea reuși ca mijloacele de producere, unele și pămînt să nu fie în mîna unei singure clase, ci în mîna națiunii întregi, dacă prin aceste mijloace am pus în neputința de a se exploata și jefui om pe om... atunci domnia burghezică va dispărea, domnia științei și jeful nu vor mai fi, alcătuirea societății de azi va pieri cu toate instituțiile ei...”

Continuînd și ridicînd pe o treaptă superioară tradițiile mișcării democratice și socialiste din perioada precedentă, Partidul Comunist Român, încă de la înființare, și-a înscris pe steagul său telul cuceririi puterii de către clasa muncitoare, de către cei mulți, exploatați și asupriți, al construirii socialismului. Exponenții intereselor poporului, partidul comunist a dezvoltat legătura intimă dintre monarhie și regimul burghez-moșieresc, a subordonat lupta pentru un stat republican democ-

cratic luptei generale revoluționare.

Idealul republicii avea să fie împlinit, la un nivel superior celui gîndit de înaintașii noștri, de către clasa muncitoare, de către masele largi populare, sub conducerea Partidului Comunist Român, în condițiile create prin actul de la 23 August 1944, moment crucial în istoria contemporană a României, care a dus la eliberarea țării de sub jugul fascist, a deschis larg poporului român calea spre realizarea deplinei independențe naționale, a aspirațiilor sale de democrație și progres social.

În situația tragică în care a fost adusă România în timpul dictaturii fasciste și al războiului antisovietic, s-a dezvoltat mișcarea antifascistă, ale cărei forțe de bază au fost clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea democratică. Această mișcare a cuprins și importante cercuri ale burgheziei, cadre conducătoare ale armatei, care și manifestau deschis aversitatea față de regimul de ocupație și jaful practicat de hitleristi. Sub influența mișcării de rezistență, în încercarea de a se diferenția de regimul antonescian și a nu-i împărtăși soarta, de a găsi o soluție pentru ieșirea din criza politică provocată de creșterea revoltelor maselor populare și înfrîngerile zdrobitoare pricinuite trupelor fasciste de Armata Sovietică, cercurile palatului s-au orientat spre o apropiere de forțele democratice, în frunte cu partidul comunist, în vederea înlăturării dictaturii militare și scoaterii țării din războiul antisovietic.

Este meritul istoric al partidului comunist de a fi izbutit să unească într-o largă coaliție toate forțele patriotice și democratice, pe toți cei care, indiferent de motiv, erau interesați în răsturnarea dictaturii militare-fasciste și eliberarea de sub dominația Germaniei hitleriste. Atragerea cercurilor palatului regal la acțiunea de răsturnare a regimului antonescian, inițiată și condusă de Partidul Comunist Român, — acțiune decurgînd din raportul forțelor social-politice existent în acele condiții — a avut o importanță influentă pozitivă asupra desfășurării ulterioare a evenimentelor.

Înlăturarea dictaturii militare-fasciste, trecerea României, cu întreg potențialul economic și militar, de partea coaliției antihitleriste, lupta eroică de apărare a teritoriului al țării și apoi, dincolo de granițele ei, pînă la înfrîngerea definitivă a Germaniei naziste, jertfele grele de singe ale militarilor și luptătorilor antifasciști au constituit nepieritoare fapte de glorie în istoria patriei, reprezentînd contribuția României la victoria asupra fascismului (Vii aplauze).

După cum se știe, în perioada ce a urmat însecuției, lupta de eliberare națională a poporului român pentru zdrobirea fascismului s-a îmbrinat în mod organic cu lupta revoluționară internă pentru instaurarea unui regim de reală democrație, pentru înlăturarea profundelor transformări economice și sociale cerute de noile dezvoltări societății, de interesele fundamentale ale țării.

Voințele maselor de a asigura înaintarea pe calea democrației și progresului i se opuneau însă clasele exploatare, partidele politice reacționare, interesate în reintegrarea vechilor rînduiri. În eforturile de a stăvilii avîntul revoluționar al maselor, cercurile politice burghez-moșieresti se sprijineau pe monarhie, nădăjduind ca prin poziția sa în stat, prin prerogativele pe care i le confera Constituția, regele ar fi putut să acționeze pentru a împina desfășurării evenimentelor cursul convenabil lor. Și efectiv, în virtutea intereselor ei de clasă, a însăși funcției pe care o îndeplinea, de instrument al dominației claselor exploatare, monarhia a devenit centru de raliere a reacțiunii interne și a sprijinitorilor săi din exterior.

Dar nimic n-a putut să împiedice ofensiva uriașelor forțe sociale ridicate la luptă sub conducerea partidului comunist. Ne sînt încă vii în amintiri episoadele aspre înfruntări de clasă din acea perioadă, care a atins o intensitate și o amploare fără precedent în istoria țării noastre, îmbrăcînd de multe ori aspecte dramatice.

Înfăptuirea pe cale revoluționară a reformelor agrare, cucerirea puterii și a primăriilor și instalarea reprezentanților forțelor democratice în fruntea lor, instaurarea, la 6 martie 1945, a primului guvern din istoria țării în care clasa muncitoare avea rolul precumpănitor, victoria

strălucită obținută în alegerile din 1946 — toate acestea au făcut ca raportul de forțe să incline radical și ireversibil în favoarea poporului muncitor.

Forțele retrăgătoare nu s-au putut împăca, desigur, cu acest mers al evenimentelor. Așa-zisă „grevă regală”, pusă la cale la sugestia și înțelegerii cu cercurile imperialiste, prin care regele a întrerupt un timp orice contact cu puterea executivă, refuzînd consensarea legilor, provocările fasciste de la 8 noiembrie 1945 sînt numai cîteva din încercările disperate ale reacțiunii, coizitate în jurul monarhiei, de a răsturna guvernul. Bucurîndu-se de sprijinul nelimitat al maselor populare, rămînînd neclintit la postul său, guvernul a conștințat să înlătuiească programul de reforme economice și sociale cerute de desăvîșirea revoluției burghez-democratice. Înfrîngerea sabotajului și haosului provocat de clasele exploatare, redresarea economică națională, ca rezultat al eforturilor eroice ale oamenilor muncii, al politici Partidului Comunist Român de atragere a tuturor factorilor capabili să-și aducă contribuția la aceasta, au întărit baza economică pe care se sprijineau forțele democratice.

Este interesant să remarcăm că, în pofida poziției pe care s-a situat monarhia și a activității ei obstructioniste, partidul comunist n-a lansat, în prima perioadă a revoluției, lozincă răsturnării ei. Conducînd lupta maselor populare pentru renașterea națională și reînnoirea democratică a țării, pentru progres social, partidul comunist a ținut seama de raportul forțelor politice în această etapă, de necesitatea concentrării tuturor resurselor națiunii pentru susținerea războiului antihitlerist și redresarea economică, de cerințele atragerii, alături de forțele democratice, a categoriilor sociale și cercurilor politice celor mai largi.

Orientarea forțelor revoluționare spre măsuri cu caracter anticapitalist, ascuțirea contradicțiilor dintre proletariatul și burghezia au făcut ca spre sfîrșitul anului 1947, colaborarea în cadrul guvernului între forțele revoluționare și reprezentanții ai burgheziei să nu mai fie cu putință. Prin înlăturarea exponenților Partidului Național-Liberal și reorganizarea guvernului, acesta exprima consecvent interesele clasei muncitoare, ale țărânilor și intelectualității, ale tuturor oamenilor muncii.

În aceste condiții a devenit flagrantă neconcordanța dintre conținutul real al puterii politice și forma de organizare a statului — monarhia. Înlăturarea regalității devenise nu numai imperios necesară, dar și obiectiv posibil. Ținînd seama de transformările politice, economice și sociale petrecute în perioada 1944—1947, de noi raport al forțelor social-politice, partidul comunist — dînd expresie voinei maselor largi de la orașe și sate — a stabilit ca obiectiv nemijlocit înlăturarea monarhiei. Pentru eventualitatea în care regele, în calitatea sa de șef al statului și comandant suprem al armatei și apellînd la sprijinul cercurilor imperialiste străine, ar fi încercat să-și mențină tronul prin forță, au fost luate măsuri adecvate, folosindu-se în acest scop formațiuni patriotice și unități militare.

Din însărcinarea partidului comunist și a guvernului, a revenit președintelui Consiliului de Miniștri, dr. Petru Groza, și secretarului general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Gheorghe Gheorghiu-Dej, misiunea de a cere regelui, în dimineața zilei de 30 decembrie, să abdice. Izolat și fără vreun sprijin politic sau de masă, înțelegînd că orice împotrivire este sortită eşecului, regele a acceptat să abdice și să părăsească țara.

În după-amiaza aceleiași zile, Consiliul de Miniștri, întrunit în plenul său, a luat act de abdicarea regelui, hotărînd o a doua oară să aducă la cunoștința poporului printr-o proclamație: „Istoria va înregistra o lichidare a monarhiei, fără zguduiri — cum poate înamicii noștri n-ar fi dorit — declara în sedința Consiliului, dr. Petru Groza. Ca să utilizez o expresie a reginei mame, poporul a făcut azi un divorț — și decent și elegant — de monarhie... Vreau să se știe foarte important — că lucrul acesta s-a făcut cu cumințenie, la timpul său.”

În seara zilei de 30 decembrie, la orele 19, într-o atmosferă de mare însuflețire, în aceeași sală în care ne aflăm acum, Adunarea Deputaților a consfințit abolirea monarhiei și a adoptat legea prin care România era proclamată republică populară. (Aplauze puternice, îndelungate). Adunarea Deputaților a ales în unanimitate un prezidiu al Re-

publicii, format din dr. C. I. Parhon, Mihail Sadoveanu, Ștefan Voitec, Gheorghe Stere, Ion Niculi.

Vestea înlăturării monarhiei și proclamării Republicii a stîrnit o explozie de entuziasm în popor. Pretutîndeni, la orașe și sate, pe străzi și în piețe publice, în instituții și întreprinderi, masele și-au arătat bucuria prin manifestații care au îmbrăcat caracterul unor mari serbări populare. Prin nenumărate moțiuni și telegrame, muncitorii, țărânilor, intelectuali, armata și-au exprimat devotamentul față de republică, hotărîrea nestrămutată de a-și consacra toate forțele înfiorării ei.

Evenimentele care au dus la proclamarea republicii demonstrează că revoluția populară a cunoscut o desfășurare continuă ascendentă, antrenînd în vîltoarea ei masele cele mai largi, toate forțele vii ale națiunii. Atît pe front, în războiul antihitlerist, cît și

în lupta pentru cucerirea puterii politice, în opera de redresare a economiei naționale, oamenii muncii au făcut dovada unui înalt eroism, izbutînd prin eforturile și sacrificiile lor să asigure progresul României însurecția armată antifascistă, instaurarea primului guvern democratic din istoria țării, ofensiva neîntreruptă a forțelor democratice, progresiste, zădărnirea încercărilor puterilor imperialiste de a interveni în treburile interne ale țării și a înlăturarea, sint componentele ale aceluiași proces revoluționar neîntrerupt.

Elementul fundamental care a egalat victoria revoluției a fost încheierea alianței muncitorești-țărănești într-o indrestructibilă forță, sub conducerea partidului comunist, unirea în jurul aceluiași țeluri, în cadrul Frontului Național-Democratic, a clasei muncitoare, țărânilor, intelectualității, a tuturor oamenilor muncii, indiferent de naționalitate. În focul revoluției, Partidul Comunist Român a făcut cu strălucire dovada maturității sale politice, a priceperii de a-și elabora strategia și tactica, pornind de la realitățile țării, de a mînu toate formele de luptă potrivit necesităților ivite în cursul desfășurării evenimentelor. S-a confirmat astfel încă o dată, și prin experiența țării noastre, adevărul incontestabil că reușita activității partidului clasei muncitoare depinde în măsură hotărîtoare de capacitatea de a aplica principiile generale ale marxism-leninismului la particularitățile istorice și naționale concrete, potrivit cerințelor fiecărei etape.

Socialismul dă un conținut nou republicii ca orînduirea statală, preluînd, dar schimbindu-le radical natura și finalitatea, instituții republicane tradiționale, adăugîndu-le noi forme și mecanisme specifice puterii populare. Participarea maselor celor mai largi ale poporului, fie prin reprezentanții lor alesi, fie direct, nemijlocit, la elaborarea, dezbaterii și stabilirea deciziilor în problemele fundamentale pentru destinele țării, consolidarea și dezvoltarea multilaterală a proprietății obștești, a economiei naționale, ridicarea conștiinței socialiste a cetățenilor constituie temelia adîncirii continue a democratismului în viața de stat, a extinderii principiilor democratice în modul de organizare și funcționare a tuturor verigilor vieții sociale.

Intreaga operă de edificare a noi orînduirii înlătuiește în aceste decenii atestă rolul înalt constructiv al statului socialist pe toate țărîmurile. Sarcinile complexe ale desăvîșirii construcției socialiste și trecerii treptate spre comunism presupun, pentru o lungă

treagă epocă — epoca celor mai adînci și mai fecunde prefaceri din istoria patriei noastre, care au schimbat din temelii configurația social-economică și viața întregii națiuni. Au fost înlăturate din arena vieții social-politice clasele exploatare, întronindu-se egalitatea socială și dreptatea pentru toți cetățenii țării. Prin victoria și consolidarea relațiilor socialiste în toată economia națională, aceasta s-a transformat într-un organism unitar, ale cărui pulsi viguroase își au sursa în proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție, în conducerea planificată a proceselor economice.

Aceste realități sînt consfințite în Constituția țării, adoptată acum doi ani de forumul mandatarilor voinei naționale, care într-un paragraf lapidar proclamă: „Întreaga putere în Republica Socialistă România aparține poporului,

liber și stăpîn pe soarta sa”. Noua denumire a țării consacrată de Constituție — Republica Socialistă România — sintetizează, ca într-un apogeu al împlinirii istorice, uriașele transformări economice, politice, sociale, înconunate prin victoria deplină și definitivă a socialismului, exprimă stadiul calitativ superior în care se află societatea noastră.

Deținînd în mîinile sale puterea politică, mijloacele de producție și întreaga avuție socială, poporul român dispune de tot ceea ce este necesar pentru a-și defini și conduce în mod nemijlocit propriile destine, a fructifica în folosul său toate bogățiile materiale și spirituale ale națiunii. În aceasta se exprimă esența democratismului orînduirii noastre socialiste, superioritate sa asupra oricărui alt tip de democrație.

Cum se știe, guvernarea republicană și democratică a apărut ca o creație a lumii azerice, pentru a deveni mai tirzică una din formele pe care le îmbracă statul burghez. În decursul istoriei, s-au format instituții și mecanisme specifice regimului republican, dezvoltate mai ales în țările cu vechi tradiții democrat — burgheze. Dar în orînduirea capitalistă, bazată pe proprietatea privată asupra mijloacelor de producție și pe exploatarea omului de către om, instituțiile republicane rămîn inevitabil — e drept, sub aparența egalității juridice între toți cetățenii — instrumente de exercitare a dominației de clasă a burgheziei. Engels observa cu adîncă dreptate că atîta timp cît „proprietatea de averează”, nu poate exista democrație reală, autentică.

Socialismul a dat noi coordonate vieții spirituale a poporului nostru, a ridicat pe trepte superioare instruirea tinerei generații, creația științifică, artistică și literară. Dezvoltarea învățămîntului de toate gradele asigură împlinirea unui deziderat fundamental al democrației — largă accesibilitate a maselor la valorile științei și culturii. Acordînd o înaltă prețuire științei ca factor de mare importanță al progresului economic-social, partidul și statul nostru au creat condiții tot mai bune pentru promovarea ei, pentru fructificarea potențialului de glorie științifică originală. Procesul de făurire a lumii noi oferă oamenilor de litere și de artă înepuizabile surse de inspirație pentru a crea opere care să ogîndească transformările revoluționare, noul univers spiritual al poporului nostru.

În contextul dezvoltării generale, economice și sociale a țării, se îmbrăntătesc continuu condițiile de viață ale populației — scoalul întregii politici a partidului comunist

perspectivă istorică, ridicarea la un nivel calitativ superior a acestui rol, creșterea neîncetată a contribuției statului la dezvoltarea forțelor de producție ale țării și perfecționarea relațiilor sociale, la ridicarea nivelului de trai al poporului.

Descătușînd înepuizabilele energii creatoare ale celor ce muncesc, construcția socialistă s-a dovedit a fi, în coordonatele sale esențiale, procesul unei profunde renașteri naționale. Noua orînduire a fărînt comunitatea reală de interese a întregului popor; în locul unei societăți sfîșiate de contradicții, avem astăzi o structură socială armonioasă, cuprinzînd clase și pături prietene, unite prin aceleași năzuințe. Alianța dintre clasa muncitoare și țărâna cooperatistă — baza și principala forță socială a orînduirii noastre —, participarea activă a intelectualității la dezvoltarea multilaterală a țării, reprezintă coordonate fundamentale ale înfiorării națiunii noastre socialiste. (Vii aplauze).

O mare victorie a regimului socialist, obținută de baza aplicării politici marxist-leniniste a partidului comunist, este rezolvarea deplină a problemelor naționale — fărînta prieteniei frățești dintre toți oamenii muncii, indiferent de naționalitate, animați de același țel minunat: întărirea patriei socialiste. Politica de dezvoltare armonioasă a forțelor de producție pe întreg cuprînsul țării, structura și funcționarea democratică a organismelor statale și obștești, respectarea limbii, tradițiilor și particularităților fiecărei naționalități asigură efectiv egalitatea socială a tuturor cetățenilor, creează condiții pentru manifestarea deplină a personalității lor.

Bilanțul strălucitelor realizări ale celor două decenii de construcție socialistă — înlătușit, într-o sinteză cuprinzătoare, în raportul tovarășului Nicolae Ceaușescu la recenta Conferința Națională a partidului — ne relevă pregnant justetea și clarviziunea politicii economice a Partidului Comunist Român și a statului socialist, orientată statornic spre făurirea unei economii moderne, clădite pe o puternică bază industrială, spre valorificarea intensă a resurselor țării. Înlătușirea programului de industrializare, pentru care au fost concentrate principalele eforturi materiale și umane încă de la Conferința Națională a partidului din octombrie 1945, a imprimat un ritm susținut forțelor de producție, un dinamism fără precedent, economiei românești. Industrializarea s-a dovedit factorul primordial al avîntului întregii economii, al procesului de urbanizare și al încorporării valorilor civilizației în modul de trai al maselor largi. Industrializarea a dat o temelie traică independentenței și suveranității naționale, creează condiții pentru participarea tot mai intensă a României la procesul mondial al revoluției tehnico-științifice, la cooperarea și colaborarea economică internațională.

Reorganizarea pe baze socialiste a relațiilor agrare a determinat transformări radicale în agricultură, în viața satului românesc, scoțîndu-l din starea lui seculară de inapoiere și imobilism, antrenîndu-l în cursul general ascendent al societății noastre socialiste. Dînd agriculturii atenția cuvenită unei ramuri esențiale a economiei naționale, partidul și statul înlătușesc un ansamblu de măsuri în vederea modernizării, a dezvoltării ei intensive și multilaterale. Prin sistematizarea localităților rurale se prefugurează apropierea treptată a vieții satului de condițiile și nivelul civilizației urbane — componentă inseparabilă a înaintării spre societatea comunistă.

Socialismul a dat noi coordonate vieții spirituale a poporului nostru, a ridicat pe trepte superioare instruirea tinerei generații, creația științifică, artistică și literară. Dezvoltarea învățămîntului de toate gradele asigură împlinirea unui deziderat fundamental al democrației — largă accesibilitate a maselor la valorile științei și culturii. Acordînd o înaltă prețuire științei ca factor de mare importanță al progresului economic-social, partidul și statul nostru au creat condiții tot mai bune pentru promovarea ei, pentru fructificarea potențialului de glorie științifică originală. Procesul de făurire a lumii noi oferă oamenilor de litere și de artă înepuizabile surse de inspirație pentru a crea opere care să ogîndească transformările revoluționare, noul univers spiritual al poporului nostru.

În contextul dezvoltării generale, economice și sociale a țării, se îmbrăntătesc continuu condițiile de viață ale populației — scoalul întregii politici a partidului comunist

si a statului socialist. Ca urmare a măsurilor luate sistematic de către partid și guvern, au sporit salariile muncitorilor, intelectualiilor, funcționarilor, au crescut veniturile țărânilor, au fost majorate pensiile, a luat avînt construcția de locuințe, s-a înlătușit un larg program de construcții social-culturale, de ocrotire a sănătății.

Înfăptuirile din acești douăzeci de ani, care stau temelia traică Republicii Socialiste România, sînt rezultatul aplicării politicii Partidului Comunist Român, al muncii avîntate și eforturilor creatoare ale tuturor celor ce muncesc. „Realizările obținute de țara noastră în anii construcției socialiste — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în Raportul la Conferința Națională — sînt rodul creației conștente a întregului popor român, a muncitorilor, țărânilor și intelectualiilor, a maselor largi de cetățeni fără deosebire de naționalitate, care au urmat neabătut politica partidului comunist, vîzînd în ea expresia intereselor lor vitale, steaua călăuzitoare spre un viitor mai bun și mai fărînt, spre prosperitatea României Socialiste”. (Aplauze puternice).

În conștiința poporului nostru trăiește mîndria de a avea în fruntea țării un partid plămădit din cele mai nobile fibre ale ființei sale, intruchiparea a valorilor supreme ale națiunii, care își îndeplinește cu cinste misiunea istorică de a asigura înlătușirea idealurilor luminoase ale socialismului și comunismului, ridicarea României în rîndul țărilor cu o înaltă civilizație și cultură. (Vii aplauze).

Masele largi populare și-au format convingerea că politica partidului, izvoată din cerințele reale ale dezvoltării României, reprezintă propria lor politică, un nescut izvor de energie, chează fărîntii viitorului prosper și fericit al patriei. Împlinirea strînsă a activității partidului și poporului, creșterea rolului conducător al partidului comunist reprezintă o puternică forță motrică a mersului înaintea al societății noastre în întreaga perioadă a construcției socialiste și comuniste. Ceea ce caracterizează în prezent dezvoltarea social-politică a României este participarea entuziastă a întregului popor, mai strîns unit ca orînduirea în jurul partidului, la înlătușirea amplitudii program de dezvoltare a țării trasat de Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român.

Societatea noastră a pășit în acel stadiu al neîntreruptei sale asensiuni cînd orînduirea socialistă se desăvîșește multilateral, afirmîndu-și tot mai pregnant posibilitățile, avantajele și forțele sale creatoare. Preocupările pentru perfecționarea structurii și conducerii economiei, științei și culturii, pentru mai buna organizare în profil teritorial al activității de stat, pentru ridicarea pe o treaptă superioară a întregii munci de conducere a vieții politice și sociale și-au găsit o vie expresie în hotărîrile recente Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român — eveniment cu urmări din cele mai importante pentru dezvoltarea construcției socialismului în patria noastră.

Sinteză a experienței proprii în făurirea noi orînduirii, bazată pe studierea realităților specifice României, a experienței altor țări socialiste și a tendințelor ce acționează azi pe scară mondială, totalitatea măsurilor adoptate amplifică funcția conducătoare a partidului și rolul organizator al statului. Aceste măsuri creează acel cadru care permite îmbinarea mai armonioasă a conducerii centralizate cu inițiativa maselor, înlăturarea formelor și metodelor perimate, creșterea dinamismului și eficienței economice, corespunderii actualei etape de dezvoltare a țării. Într-o împrejurare unanimitate — expresie vie a coeziunii noi societăți românești, a înaltei conștiințe socialiste, patriotice de care sînt animați toți cetățenii țării — poporul și-a manifestat adevărată și hotărîrea neștrămutată de a materializa ansamblul măsurilor aprobate de Conferința Națională a partidului.

Bizundu-se pe forța și capacitatea poporului nostru, pe devotamentul comunistilor, al tuturor cadrelor de partid, de stat, din economie și din organizațiile obștești, Comitetul Central al Partidului Comunist Român, Consiliul de Stat și Consiliul de Miniștri nu trecesc convingerea fermă că și în viitor politica partidului va fi realizată cu deplină succes, spre binele și prosperitatea poporului român. (Aplauze puternice).

Tovarăși, Proclamarea republicii, dezvoltarea României pe calea so-

cialismului au creat premisele pentru afirmarea suverană a României în politica internațională, pentru sporierea contribuției sale la circulația valorilor materiale și spirituale pe plan mondial, pentru participarea ei mereu — mai activă — la soluționarea — în interesul păcii și progresului social — a problemelor nodale ale contemporaneității.

De-a lungul ultimelor două decenii, în procesul unei activități laborioase pătrunsă de un înalt simț al responsabilității pentru destinele poporului și cauza socialismului și păcii, s-au conturat și și-au demonstrat viabilitatea principiile care călăuzesc politica externă a partidului și statului nostru: alianța, prietenia și colaborarea frățească cu țările sistemului mondial socialist — ca element central al acestei politici — colaborarea cu toate țările lumii, indiferent de orînduirea lor socială; solidaritatea cu clasa muncitoare internațională, cu mișcarea de eliberare națională, cu noile state care și-au câștigat independența; lupta pentru unirea într-un front larg a tuturor forțelor antihitleriste, care militează pentru libertate, democrație, pace și progres social; respectarea dreptului inalienabil al tuturor popoarelor de a-și hotărî de sine stătător căile dezvoltării sociale și politice; dezvoltarea între state a unor relații întemeiate pe respectul reciproc al suveranității și independenței, pe neamnestecul în treburile interne și egalitate — toate acestea sînt demonstrată prin pașii și securității internaționale. (Vii aplauze).

Poporul nostru ține seama de faptul că procesul de staționare a unui climat de înțelegere și colaborare între popoare, de afirmare liberă și independentă a națiunilor i se opun cercurile imperialiste agresive, care se amestecă în treburile unor state, încalcă drepturile suverane ale acestora, organizează comploturi în scopul lichidării cuceririlor democratice, săvîșesc acțiuni agresive care primejdiesc pacea lumii. Împreună cu opinia publică din întreaga lume țara noastră își exprimă de plină solidaritate cu lupta dreaptă a eroicului popor vietnamez, hotărîrea de a-i accordea întregul sprijin moral, diplomatic și material pînă la victoria finală. (Aplauze puternice). Ne pronunțăm pentru rezolvarea pe calea tratativelor a tuturor problemelor litigioase, pentru lichidarea focarelor de încordare din lume.

Politica externă a partidului și guvernului, poziția țării noastre față de problemele internaționale actuale — amply dezbătute la sesiunea Marii Adunări Naționale din vara acestui an — se bucură de adevăta unanimă a poporului și a tuturor forțelor politice și culturale — aceste politici sînt demonstrată de extinderea relațiilor diplomatice de la 23 de state în 1947 la aproape 80 în 1967 și a legăturilor economice cu peste 100 de țări, de numeroasele inițiative constructive întreprinse în acest rîstimp, de prestigiul dobîndit de țara noastră pe arena internațională. Partidul Comunist Român și guvernul Republicii Socialiste România își reafirmă hotărîrea de a face tot ceea ce depinde de ele pentru triumful cauzei socialismului, al idealurilor de libertate și progres social, pentru întărirea unității sistemului socialist mondial, a mișcării comuniste și antimperialiste și a forțelor democratice și acțiunea demnă — în puterea și acțiunea cărora rezidă garanția salvagărdării păcii — pentru preîntîmpinarea unei noi conflagrații mondiale, pentru dezvoltarea prieteniei și cooperării între popoare. (Vii aplauze).

Stimați tovarăși,

În pragul celui de al treilea deceniu de existență a republicii, poporul român privește spre viitor cu optimism, încredințat că prin munca și priceperea sa, sub conducerea

incercată a partidului, va înainta neîncetat pe calea socialismului și a bunăstării, va da o nouă strălucire României. Îngăduiți-mi, ca în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat și Consiliului de Miniștri, să vă adresez dumneavoastră, tovarășii deputați și invitați, întregul nostru popor, calde felicitări cu ocazia acestei aniversări și urări de noi succese în activitatea viitoare, sănătate și fericire! (Vii aplauze).

Trăiască scumpa noastră patrie — Republica Socialistă România! Trăiască Partidul Comunist Român — conducătorul și organizatorul tuturor victoriilor noastre!

Trăiască unitatea țărilor socialiste, coeziunea partidelor comuniste și muncitorești! Trăiască pacea între popoare! (Aplauze puternice; întreaga asistență, în picioare, ovăționează îndelung).

ARCUL DE TRIUMF AL ȚĂRII (I)

Cu două mii de ani pe steaguri
Si-n inimă cu tot atâtea mi,
Prin flori și piatră, peste munți și praguri,
Spre timpul soarelui de astăzi vi.
Din fluier de os și guri de răi,
Din râni și cintece, din bucurii
Cu limpezimi străvechi în port și-n grai,
Spre vârsta soarelui de astăzi vi.

Poem de Ion Cringuleanu

Sînt douăzeci de veacuri de cînd muma
Istoriei i-ai dat neprețuit tezaur,
Și douăzeci de ani de cînd, cunună
Pe frunte i-ai urcat, Republică de aur.
Trup sănătos mereu și gînd cutezător,
Planeta harnică și plină de eroi,
Cu umerii în aripi arcuite-n zbor,

Ti-ai împlinit vis milenar în noi,
Și i-ai zidit cu piatră și petale,
Cu votezoi și temple de erol,
Și-au prins lumină gîndurile tale
Și creanga, sevă în altoi:
Așa, cu munții și părinți buni,
Cu tot ce ai mai sînt, de două mii
De ani puterile-ți aduni
Și către țărnamul soarelui de astăzi vi!..

47

Timpul are o dimensiune pe care o esențializează istoria în momentele sale cele mai grave, cele mai pline de semnificații. Istoria a înregistrat în seara zilei de 30 decembrie — pînă atunci o zi obișnuită, ca oricare alta —, voința unui întreg popor condus de conștiința sa vie, Partidul Comunist, de a desființa anarhica instituție monarhică, înălțînd-o din calea sa, făcînd liber drumul ascensiunii sale viitoare. Ceasul istoriei marca la 30 decembrie nu un sfîrșit obișnuit al unui an ci începutul unui nou veac în viața unui popor devenit singurul stăpîn în propria sa țară. 30 decembrie 1947, ora 20, aclamațiile multîmii au sensibilizat ecranele memoriei colective, au colorat în sîrbătoare o dată de excepțională importanță în viața României socialiste. Să ascultăm împreună ecourile venind spre noi din neuitatele zile din urmă cu două decenii.

„Cădeau fulgi mari și grei de zăpadă. Oamenii abia treceau prin băltoace, fanfarele răsunau, în piață se întîlneau seră vreo cincii hore, care mai de care mai focosă, mai îndrăcită. Din Piața Teatrului veneau mereu noi și noi coloane cu pancarte scrise și confecționate la repezeală. Cîntecul se contopea cu uralele, cu lozincile și muzica fanfarelor, la marginea pietei un grup de soldați, citeva uteciste, subofitieri și lucrătoare invitau hora cu atîta foc încît nici nu observaseră că fanfara se oprise să sufle. Iar apoi din horă au înscris-o în sîrbă. Nîngea într-una, te pătrunde frigul și umezeala. Piața se tot umplea de lume. Fabricile, întreprinderile nu lucrau, dar cineva, un prieten, un tovarăș prin vecini, trecea și-i lua. Veniseră mulți care nu se culasera din ajun...”

Un cronicar, cuprins de entuziasmul momentului, încredințat istoriei, în atmosfera grea, de plumb topit a linotipului, imaginile care-l impresionaseră retina.

ORA DECIZIEI

Au fost atunci trei zile — cel puțin! — care n-au cunoscut barierile grele ale nopții. (Imi povestește un vechi militant al mișcării noastre muncitorești, Alexandru Șteflea, membru atunci în camera deputaților). Eram de la 15 octombrie în sesiunea obișnuită a camerei. Un fel de a zice obișnuită. Timpul era derulat grabnic de oameni și de evenimente memorabile cum puține generații dintr-o înfrîngătoare istorie avuseseră parte să le trăiască, să le înfăptuiască în atît de puține zile de calendar. Ședințele se țineau de două ori pe zi: dimineața și după-amiază. Era într-o zi de marți. Marți 30 decembrie 1947. Venisem de dimineață la cameră dar a trebuit să fac cale-ntoarsă. Ședința se suspendase. Spre ora prînzului am primit o înștiințare: la ora 14, ședința la Cameră. Era o oră cam neobișnuită și asta ne-a întărit convingerea că adunarea va avea un caracter neobișnuit, memorabil. Timpul trecea. Un zvon alunecea printre deputați. Încă o oră... apoi alta și senzația neobișnuitului devenea un sentiment profund, prevădînd cîntarea crucială la care am avut șansa să particip. După cînd ore de așteptare am luat cu toții loc în băncile parlamentului. Ședința, în sfîrșit, începea. Imi amintesc și acum i ora șapte și zece minute. Seara.

Era ora deciziei, ora în oglinda căreia Partidul Comunist își vădea forța de a sintetiza aspirațiile unui întreg popor.

ORA EMOȚIEI

Povestește tovarășul Nicolae Cloroiu, director al Muzeului de istorie a Partidului Comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România: După deschiderea ședinței de către Mihail Sadoveanu, președintele Adunării deputaților, a urcat la tribuna președintele guvernului, dr. Petru Groza. Vocea gravă, solemnă, cenzura cu greutate emoția vorbitorului: „Domniule președinte, doamnelor și domnilor deputați, am onoarea a vă citi următorul text”. Sala încremenise în așteptare. În acel moment știam că ceea ce se plutea în aer, ca un curs firesc, iminent al istoriei, se împlinea în fața ochilor noștri. Începutul sesiunii din acel an era pus sub semnul luptei surde dar înfrînte între adunarea deputaților, a guvernului și rege. Regele boicota pe toate căile hotărîrile parlamentului ca și măsurile curente care trebuiau contrasemnate de el. Fusesem numit cu ceva timp în urmă ministru al României în Italia. Regele a înfrîntat însă mult timp să contrasemneze numirea. Un exemplu din nenumerate altele. Ceea ce numeam atunci „greva regală” își primea acum răspunsul cununii. Și atunci am ascultat într-o profundă liniște solemnă...

ORA PROCLAMAȚIEI

Craicnicul postului de radio a intervenit în acea seară, neobișnuit altfel, în programul ce-și urma ne-abătut pînă atunci cursul: „Atențiune! Atențiune! Peste cîteva minute vom da un comunicat extrem de important”. Peste alte cîteva minute intervenția autorităților a vocii binecunoscută abonaților radio — a repetat, ca un suspens al istoriei, anunțul prevestitor. Și... Vocea a răscolit amintirile unei înfrîngătoare istorii. Proclamația cauzelor de la Iași... Proclamația Domnului Cuza către țară... Proclamația întregii României... Proclamația de la 23 August 1944... „Muncitori, țărani și intelectuali, ostași, subofitieri și ofitieri, cetățeni și cetățeni! (vocea craicnicului citind proclamația guvernului democratic către țară ridică temperatura emoțiilor publice, înfrîng demnitatea frunților) În frunte cu forța organizată, consistentă și neșovățită a clasei muncitoare, poporul român a înălțat jugul moșierilor și a pedepzit pe trădătorii intereselor sale alungînd de la cîrmă țările pe cel care apărau interesele... „Muncitori să! Astfel, poporul român a reușit să-și înfăptuiască un regim democratic pe care continuă să-l întărească... „năria constituția o pîdiecă în calea dezvoltării țării noastre spre un regim de democrație populară care să asigure tuturor celor ce muncesc bunăstarea materială și culturală, să asigure independența și suveranitatea statului român...”

ORA ISTORIEI

Ca ziarist, ne spune tovarășul George Ivășeu, îndepîlînd, de altfel, atunci și funcția de director al Presei din Ministerul Informațiilor, am putut înregistra cu atît mai lesne reacția opiniei publice românești cît și a celei de peste hotare.

Departele de a constitui o surpriză, răsturnarea monarhiei era un act de așteptat ca inevitabil și necesar, în procesul înfrîngător al definirii orînduirii populare. Se știa și în cercuri tot mai largi, că regele, ca exponent de vîrf al reacțiilor interne și internaționale, ridică prin chiar prezența lui în fruntea statului tot atîtea piedici și dificultăți incompatibile cu mersul revoluției ce începuse în fapt odată cu răsturnarea dictaturii antonesciene și izgonirea forțelor hitleriste. Prin lupta impetuoasă a maselor largi, de la orașe și sate, sub conducerea Partidului Comunist, se cuceriseră deja importanțe poziții în infrastructura politico-socială, reforma agrară din 1945 constituise un factor important în ralierea țărănilor sărace la lupta clasei muncitoare, capacitatea creatoare a proletariatului în opera de reconstruire economică a țării, prestigiul crescut al partidului ca forță mobilizatoare de energie și ca factor de conducere a treburilor în stat, — acestea pe de o parte, pe de alta degringolada succesivă a fostelor partide istorice tot mai neputincioase în fața valului popular, — iată înfrînte tot atîtea condiții pentru declanșarea acțiunii care să elibereze țara și de acea instituție ce nu-și putea avea nici un rost și nici o semnificație.

E ceea ce Partidul Comunist Român și forțele patriotice pe care le conducea au reușit să impună în ziua de 30 decembrie 1947, operarea însăși de abolire a monarhiei și îndepărtarea regelui să devină fapt împlinit, cu toate consecințele de ordin constituțional; România proclamîndu-se Republică populară.

Prin împunerea deplină la conducerea țării a forțelor populare în frunte cu Partidul Comunist, s-a putut apoi trece la ceea ce avea să înfruncheze marea operă de construire a socialismului în patria noastră. A ceea care, în douăzeci de ani, avea să ducă la strălucirea României socialiste de astăzi.

ORA POEZIEI

Sala Ateneului român în seara aceleiași zile. Acordurile primei părți a concertului dirijat de bagheta lui George Georgescu se stingeau în aplauzele publicului cînd pe scenă se urcă un om mai mult mic de stat. Făcu semn de atenție publicului și mina febrilă netezi foaia de hîrtie:

REPORTAJ 47

de VARTAN ARACHELIAN

În piața Palatului mulțimea manifestantă pentru Republica Populară Română

R E P O R T A J 47

„Muncitori și țărani / cărturari și soldați / Iată urarea de „la mulți ani”, / răspunsul la „ne dați ori nu ne dați!” / Treizeci decembrie patruzeci și șapte, / sfîrșit de an și început de veac! / Încă un vis care n'înflorește n'fapte... „Versurile se alinau în cadentă, cu pași siguri, apăsați: „Un megafon aducea vesti de ce se-nîmplă. / Singele traducea morse în timpă: / „Trăiască Republica Populară Română. / Poporul a luat puterea întregă în mînă”. Poetul — deopotrivă și publicist — care transformase pentru o clipă scena într-o tribună a poeziei militante, era Marcel Blesășu.

ORA JURĂMÎNTULUI

Pe cadranul istoriei la ora 5 dimineață cînd primele pachete cu ziare grăbeau să prindă trenurile de provincie, noul guvern depunea în fața prezidiului ales cu 7 ore în urmă jurămintul de credință: „Jur a apăra drepturile și libertățile democratice ale poporului român și independența și suveranitatea Republicii Populare Române precum și legile sale”. Textul era același care constituise cu cîteva ore mai înainte jurămintul de credință al membrilor Prezidiului Republicii Populare Române prestat în fața deputaților. Și apoi, după actul de legămînt al primului guvern constituit în noua orînduire de stat a țării, jurămintul a fost depus de toți funcționarii publici, de întreaga armată, cu prînzînd în cercuri concentrice întregul popor. Poporul își jură sîși credință. „Înainte deci — scria în cotidianul Națiunii directorul publicității — fără govărire, spre înfrîngătoare tinereții instituții. Republica, vreascoită res-publica, bunul public, avem așadar de acum înscotit o parte de responsabilitate în propășirea țării. Cuvîntul nostru de ordine este azi: să fim alături de patrie, să știm RES-PUBLICA”.

ORA LIMPEZIRII

În clasa a IV-a A a unei școli din Constanța. Imbrăcămintea cenușie și uzată a elevilor trădează culoarea socială a cartierului. Momentul coborîrii portretului regelui se consumă fără ceremonii. Directorul se înalță pe scaunul de la catedră, la portretul din cui și coboară. Șterge cu palma urma tălpilor de pe scaun. Pe perete rămîne o pată galbenă contrastînd cu pereții spoziți de praf. Șterge cu palma și pleacă. Copiii se ridică în picioare mai mult cu un gest automat decît unul de respect. Se așterne un moment de liniște penibilă. Nimeni n-are lacrimi în ochi (nici de tristețe, nici de bucurie) dar poate că pe mai mulți îl încercă același gînd ca și pe cel din banca-treia. Citise, în drum spre școală, demisia regală caligrafiată cu majuscule tipografice și-l încercase un regret nativ. Un om cu o asemenea caligrafie, care făcea concurență cu idealul scrisului frumos de poartivul cărții de citire trebuie să plece din țară ca un om nefolositor nimănui? Îl fixează acum pe învățătorul care s-a așezat pe

scaunul netezit de palma directorului și așteaptă explicații. Îl somează tăcut, cu ochii încordați, gata să iasă din orbite. Copiii... începe învățătorul despătîrînd ziarul sosit de la București. Copiii privesc atent și simt că un echilibru se clatină și un altul trebuie să-i ia locul. Doar același învățător, cu o lună în urmă, cînd cineva furase clanta de la usa clasei să facă pocnitoare cu gămălii de chibrit pe servise o lecție moralizatoare despre Vodă care deseori poate fi văzut la București reparînd broasca usii de la palatul în care se jucase cu copiii de-o seamă cu el. Copiii, își drege iar glasul învățătorului, țara noastră este de ieri Republică. (Și vocea devine inflexibilă, metalică, dominatoare). Trebuia să se întimplă; cel mai mare dintre exploatații țării a fost alungat. (Și începe apoi o listă a domeniilor regale pe care școlarii încearcă să le dimensioneze. String casele de pe strada lor, străzile din cartierul lor, cartierele din orașul lor și nu reușesc să înțeleagă decît că încă sînt mici. Și mai înțeleg ceva: că învățătorul lor nu le va mai servi lecția cu regele, lăcșus al propriei sale case. Nimeni n-are lacrimi în ochi, nici de tristețe, nici de bucurie. Doar revenirea directorului înviorate tabloul clasei. Cursurile se suspendă. Ca la o mare sărbătoare. Adevărat).

ORA STRĂZII

imensul spațiu. De pretutîndeni se încrucișează bucuria acestei prime zile a Republicii Populare Române. „Trăiască Republica! Trăiască Republica!” Femei, bătrîni, copii, bărbați, toți se lasă purtați pe aripile acestor cuvinte pline de nădejde. (Paginile de ziar, cu temperatura lor febrilă și solemnă, laolaltă, alcătuesc o largă panoramă a orașului reședință și cu lozincile rostite sacadat, dintr-un piept, din două, din o mie de piepturi o dată. Se încing și se descing hore mici, contopindu-se în una singură, mare, și-apoi iar apar douăzeci. La sfîrșitul jocului, mulțimea pornește în iureș, cu aclamații, adunîndu-le în una singură: „Trăiască Republica Populară Românească”. Piața Gării de Nord. Coloanele vin cu steaguri, cu lozinci, cu o floare, cu două, buchete de oameni se adaugă coloanelor, coloanele se întîlesc, se rotunjesc într-o horă imensă, bucuria ta se înnoadă cu bucuria celuiilalt, de lingă tine, pe care nu-l cunoști dar îl simți pulsul ca pe pulsul țării și oamenii se adună după zîmbetul lor, cu pulsul lor entuziast la pulsul tinăr și viguros al Republicii. Cineva se face auzit, ceilalți preiau și amplifică îndemnul de a merge la Palat și horele se realțelesc în coloane și coloanele se varsă în alte coloane ale celor din Piața Unirii și din București Noi, din Piața Pușilor și din cartierul Ferentari și Piața Palatului devine o mare de oameni unde cîntă fanfara, dar abia de se aude în furtuna uralelor. Parcă se fac auzite inimile oamenilor, zgomotos, năvalnic. Istoria este prezentă aici nu cu machiaj, nu labilă, nu infidelă făuritorilor ei, ci uriașă și de nezăgăzuit. Istoria este invocată

aici în registrul ei cel mai profund. Nu este o exaltare capricioasă, ci o notă esențială, românească, dominînd sărbătorește mulțimilor.

ORA ANGAJAMENTULUI

Transcriu din carnetul savantului Athanasie Joja: „Fizionomia morală a poporului român se caracterizează prin următoarele note componente: precumpănirea rațiunii, raționalismul, realismul, sentiment viu al naturii, melancolia doinei, umor și vivacitate, sentiment național adînc dar sobru, însoțit de un spirit de largă toleranță, putere remarcabilă de absorbție, spirit de măsură și înțelegere concretă a situațiilor...”

Luciditate și entuziasm, conștiința profundă a semnificațiilor momentului istoric — iată noiele solicitate la limita ce sus în acele zile de entuziasm general. Dar și de angajare profundă. Transcriu două motiuni votate cu gravitatea potrivirii exacte a cuvîntului, la unison cu nevoia faptei generoase încercate de toți participanții.

I. Muncitorii, tehnicienii și funcționarii uzinelor Malaxa au făcut slobod gîndul lor: „Asigurăm Prezidiului Republicii Populare Române, că vom lupta și vom munci pentru consolidarea tinerei noastre Republici. Republica Populară ne oferă garanția că eforturile noastre îndreptate spre mărirea sporului la muncă, vor duce la ridicarea nivelului nostru de trai, la înflorirea patriei noastre și ne permite să pășim la desființarea sistemului de exploatare a omului de către om”.

II. Alta: „Noi studenții mediciniști adunăm astăzi 31 decembrie 1947 în sala de festivități a cîminului studenților mediciniști salutăm cu tot entuziasmul proclamarea Republicii Populare Române. Convinși fiind de importanța actului săvîrșit pentru realizarea unei vieți mai bune și mai luminoase poporului nostru ne luăm angajamentul ca alături de muncitorime și de țărâni să luptăm mai departe pentru noi victorii ale democrației populare, întărind unitatea tineretului muncitor cu tineretul studentesc, pășind hotărîți pe calea unui învățămînt superior pus în slujba intereselor poporului muncitor”.

ORA COINCIDENȚEI

Societatea scriitorilor români are un nou președinte, pe tov. Zaharia Stancu. Poet, prozator și gazetar de mare talent, cunoscut și apreciat de mase largi de cititori pentru activitatea sa în publicistică și presa democratică... „Societatea scriitorilor români trebuie să devină o puternică baricadă a luptei ideologice...” (Din ziarul Știința). Întrebare: Ce putem și ce puteți face pentru a stimula interesul muncitorilor pentru cultura? Răspuns: (Zaharia Stancu): „Acest interes este stîrnit. Muncitorii citesc și cer cărți!” (interviu luat de Flacăra imediat după alegerea lui Zaharia Stancu în fruntea Societății scriitorilor români). Expresie a atașamentului artiștilor români față de noua realitate a țării, creația lor a slujit cu devotament opera de edificare socialistă a României, valorificării resurselor spirituale ale poporului.

Există un inefabil al faptului autentic conservat la temperatura sa primară și transmis peste timp urmasilor nu numai informativ ci și mai ales emotiv. Iată două consemnări: a) „Iată a treia zi și poporul e tot în picioare! Cînd se inspiră de vreo idee, cînd are vreo bănuială, uită toate interesele private și se consacră numai pentru triumful cauzei comune”. b) „Apoi a început muzica. Oamenii au început să se prindă în hore și sîrbe, de acum țîn-te. Săreau prin ape și noroi, cîntau și strigau. Parcă izbucnea din ei o dorință veche, arzătoare care mocea în ei de zeci și zeci de ani. Am văzut în joc femei cu pachete, bătrîni veniți în timpător, soldați și tineri cupinși de același entuziasm trăind aceleași clipe de volă bună... Ca niște cercuri într-o apă se desfaceau horele. Horele mari, largi, cuprinzînd întreaga Piața a Palatului. Hore uriașe în mijlocul cărora se învîrteau altele, multe fără număr, în care trecătorii se prindeau spontan, în care se sărutau muncitorii și studenții, ofitieri și soldații... Iată un mic colț al unei hore: un muncitor, un țăran, un student, o tînără și un funcționar. Fiecare altfel de încălțăminte, dar picioarele tuturor saltă deopotrivă de voios pe pămîntul Republicii Populare Române. Într-o cele două citate e o distanță de 90 de ani. Între bucuria realizării actului unionist conștiințat pe dealul Mitropoliei și cel al deciziei unanime votat tot aici și celebrat oriunde bătea în acea zi de sfîrșit de an și început de nou veac o inimă românească s-a arcut, venind din adîncurile istoriei noastre, punea fermă a împlinirii. Și, fără îndoială, cronicarul din urmă cu două decenii a încercat același gînd al confratelui său anonim din urmă cu două decenii: „Fapta este atît de mare, bucuria atît de mare încît pana tremură în mina mea și o las”.

ORA DIN ADÎNCURI

Timpul nu mai are răbdare. Ceea ce nu încapea în rîndurile așternute grabit la ora închiderii ediției vibra în aerul, făcut orgă, al străzii: „Vom munci și vom lupta / Să-năntăm Republica”. În prima zi a noului veac cuvîntul Republica începea o nouă pagină a istoriei căruia poporul îi dădea un sens superior. Cel al aspirațiilor și al izbînzilor, credința fermă, neștrămutată în călătoria sa încercată, Partidul Comunist care nici în cele mai grele sau complexe momente ale existenței sale nu l-a dezmințit speranțele.

ORA POST-FESTUM

Multe zile la rînd manifestările de bucurie a întregului popor au continuat cu o exuberanță rar înfrîntă și de la o zi la alta, laolaltă cu bucuria dezîntărită, conștiința răspunderii obștești se cristaliza cu pregnanță, sentimentul datoriei față de patrie capătă dimensiuni superioare, mulțumirea recentei împliniri obștești stimula gîndul generos și brațul constructiv spre noi orizonturi, mai largi, mai înalte. Țara întregă se așternuse unei munci încordate. Partidul, conștiința vie a poporului muncitor, trăsese coordonatele dezvoltării viitoare. Din acest context, deputații în legislatura acelei perioade, cu care am stat de vorbă, își amintesc mai ales o sarcină cotidiană de atunci care are astăzi o rară încărcătură semantică: intrarea tradițională a Camerei în vacanță cedase locul unei concrete sarcini obștești: pregătirea în cele mai bune condiții a campaniei de primăvară. Ieșirea țării din război, cei doi ani de secetă aduceau la ordinea zilei — nu ca o metaforă — nevoia țării pentru pline. Dar și pentru cîrbune, dar și pentru oțel, dar... Republica pășise cu pași uriași la drumul ascensiunii sale. Entuziasmul general pe care-l declanșase actul istoric de la 30 Decembrie se metamorfoza cu același ritm al zilelor de atunci în elanul de ne oprit al construcției. Și atunci, desigur în acele zile, se simțea, ca o anticipație a faptei multiplicată în infinite ipostaze pe ogoare și uzine, amfiteatre și laboratoare ceea ce întreaga țară avea să parcurgă sub conducerea partidului, în toți acești douăzeci de ani de muncă neprețetată, pentru înălțarea României pe trepte tot mai înalte ale bunăstării și civilizației. Trepte hotărîtoare în istoria patriei al cărei chip viitor strălucște mîndru și demn în perspectivele însuflețitoare pe care partidul le dezvăluie astăzi poporului român.

Hotarele orei s-au deschis — enormă floare — pentru a cuprinde, de-atunci pînă acum, tot ceea ce poporul și-a dăruit sînei, tot ceea ce fiii acestei țări, însuflețiiți de cei mai buni dintre ei — comuniștii — au înfăptuit în două decenii de Republică.

R E P O R T A J 47

IN ÎNTREAGA ȚARA AU AVUT LOC IERI

INFLACARATE MANIFESTATII

pentru Republica Populară Română

R E P O R T A J 47

Lumină ideală, cînd Dante contempelează călăuzit de scumpa-i simbolică femeie, cuvîntul i se stîrne și mina lui sculptase al treilea pilc și ultim din stele-n epopee.

Umplînd cu vii popoare abstracte genuni spre-a se-ndruma prin ele la sferele divine, el n-a primit din partea supremiei viziuni puterea de-a o-ncape întregă în terține.

Și noi cutreierăm făgășuri infernale, cu asudate palme izbînd ori alinînd,

vrăjmașii ori umilii ce ne-au ieșit în cale, nu-n spațiul ptolemeic, ci-n viață, pe pămînt.

din creștete zvîcnit-a cu seut și lance-afară cîntecul nou, s-asculte mărățele-l porunci.

dur aliaj în care eu recunosc distinct părinții mei, iubirea și visurile mele.

Nu răzimat în cirja metaforelor fade, ci drept, din zare-n zare, sub cer-împururat, crescute larg în suflet cîmpioile baladelor ca pași definitivi mi-ai măsurat.

Sînt oameni căror viața le-a dat înalte premii — medaliile sunătoare, cu clinchet argintiu.

Eu unu-mi cresc tovarăș cu clocoțul poemei Totalul vis — ostașul tău să fiu.

NICOLAE LABIȘ

PARTIDULUI

Dar cînd, adîno dorită, flamura ta de pară ne-a-nflorat privirea, partidul meu, atunci

Aceasta-l marea-ți forță; faci clopot de argint din inimile noastre, ori tunuri pe cronele,

ARCUL DE TRIUMF AL ȚĂRII (II)

Noi cei care muncim cu palmele, cu fruntea și cu singele nostru;
 Noi care trăim fiecare fir de nisip și fiecare piatră din temelii;
 Noi care întindem pielea de asfalt pe șosele sau batem stâlpi de înaltă tensiune prin țară;
 Noi care dăm nervi motoarelor, noi care energizăm podurile rulantă și le purtăm peste baltă surdă și hule mute, incandescente;
 Noi care urcăm orașele în cer, noi care cărăm în spinare etajele, betoanele, luminile cartierelor
 Noi care construim bulevarde proaspete sau lansăm cimpurile spre revărsările de pline;
 Noi care ne îndrăgostim la o vîrstă fragedă și ne întoarcem acasă obosiți și plini de dragoste tinărară;
 Noi care ne trecem singele spre viitor prin fiii noștri, prin propria noastră

demană și umană, caldă și vie;
 Noi care semănăm iarbă,
 Noi care facem piine în brutării;
 Noi care creștem vitele la marile ferme;
 Noi care ridăm cu toată dantura eînd oțelul curge ca laptele în clocot și, vrînd să dea peste noi,
 Noi care trudem cu brațul, cu mîntea și singele jos, în adineuri sub vînt,
 mai jos decît orice mormint sau cetate,
 acolo în galerii unde trăiește și tace
 cărbunele
 ca un zeu ciudat, ca un zeu puternic și singur;
 Noi care forăm în planeta rîuri de petrol;
 Noi care culcăm păduri și naștem păduri;
 Noi, acești purtători de unelte;
 Noi, singele, noi frunțile, noi sensul, puterea și trupul pămîntului;
 Noi cu palmele, cu pieptul și umerii

purțăm Patria în vastul teritoriu al timpului, aici, unde ea își împlinește o vîrstă de aur —
 III
 Pise de lumină, inimă și gînd
 Partid făuritor de aripi în destine,
 Cînd vine primăvara pe pămînt
 Izvoarele puterii se desprind din tine.
 Așa cum am ajuns prin gînduri și sudoare,
 Cu miile de meșteri mari, porții din temelie,
 Să ducem trupul țării către sîrbătoare
 Cu douăzeci de aripi în lumina vie;
 Așa cum nici o clipă nu s-a oprit pămîntul
 Din creștere și rod, trudind la fel cu noi,
 Cum inima nu scade, la fel și-n timp
 gîndul
 Partidule, prin tine, am devenit eroi.
 Și-am învățat că totul nu s-a oprit aici,

TINERII, AZI

Anchetă realizată de ALINA POPOVICI și ION-VICTOR BIBICIOIU

România este gîndită în imaginația pe care o poate avea, din ce în ce mai bogată și mai avansată. Încredințarea deplină a întregului popor, a tineretului țării, ca hotărîrile partidului, izvorînd din analiza profund științifică a tuturor domeniilor de activitate, vor fi îndeplinite rezidă în victoriile de pînă acum pe frontul construcției socialiste, în valoarea exemplară a perspectivei pe care partidul a dat-o poporului, națiunii române.

La două decenii de la instaurarea Republicii, oportunitatea unei încercări de a prospecta fondul spiritual al tineretului în câteva din coordonatele lui majore nu poate fi pusă la îndoială. Generația tinărară a României se bucură de străduțoarea atenției a Partidului, de încrederea și stima poporului întreg. Constituind vîitorul națiunii, tineretul devine mesagerul aspirațiilor acumulate și transmise pînă la el prin generații de-a rîndul și totodată factorul chemat să păstreze curerile dobîndite din veacuri, să dezvolte și să perfecționeze capacitatea de cunoaștere a poporului cărui îi aparține. Recenta hotărîre a Plenarei C.C. al P.C.R. exprimă o dată mai mult grija partidului pentru creșterea și educarea unui tineret conștient și capabil în fața îndatoririlor lui.

Conștință imediată a schimbărilor survenite în structura societății românești, care și-a căștigat într-un timp înimaginabil de scurt un loc prestigios în rîndul țărilor Europei — accelerarea procesului de maturizare a tineretului este marca distinctă a orînduirii, validată de avansarea lui în proporție de masă în toate domeniile vieții sociale, economice, politice, științifice și culturale. La finalizarea acestui proces lucrează întregul popor, care aștează pe unul din locurile de frunte în preocupările sale problematice generației tinere, veghează la educarea sa multilaterală, îi acordă încredere, creînd posibilități nelimitate pentru afirmarea personalității fiecărui tînar în parte, permițîndu-i să-și realizeze — un singur el — responsabilitățile.

Întîrîmînd în jurul unei mese rotunde imaginația pe interlocutorii unei anchete — fără ambiguități de a cuprinde în totalitate lor aspectele prioritare la viața și munca tineretului nostru — am reîntîlnit, din multitudinea și diversitatea opiniilor exprimate, pe acelea care numesc coordonatele generației crescute în spiritul profundelor prefaceri revoluționare petrecute în acești douăzeci de ani.

Tineretul se identifică cu socialismul

Prof. univ. Tudor Bugnariu, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România:

Proclamarea Republicii a marcat începutul procesului de dezvoltare socialistă a țării noastre, apariția unei astfel de orînduirii în care, în mod obiectiv, tineretul se integrează organic și se identifică cu ea. Socialismul este o astfel de orînduire, ce — spre deosebire de societățile precedente, unde predominau tendințele conservatoare — este predominant dinamic, manifestîndu-se în continuu, tendința de depășire, pregătînd în permanență vîitorul. Identificarea obiectivă a tineretului cu socialismul decurge din faptul că vîitorul aparține tineretului, că, de

fapt, acesta se pregătește pentru el și pentru generațiile viitoare.

Identificarea tineretului cu socialismul și solidaritatea sa cu vîitorul presupune însă ridicarea lui la nivelul cerințelor acestui vîitor. De aceea, o societate dinamică, cum este societatea noastră socialistă, se preocupă în cea mai mare măsură de dezvoltarea tineretului.

Vîitorul nu se realizează însă în mod automat; tendințele prezente de dezvoltare se înlăunțesc în socialism prin activitatea conștientă a oamenilor. Or, în realizarea acestui proces, societatea noastră atreuzază încă de pe acum tineretul. Niciodată participarea tineretului la întreaga activitate creatoare a societății — la activitatea de producție, la viața politică și la conducerea treburilor obștești, la viața culturală și științifică — n-a fost atât de amplă și de intensă ca în anii puterii populare. Nici un regim nu a creat tineretului atîtea posibilități de manifestare a aptitudinilor și talentelor lui, a energiei și avîntului său, cîte a pus la dispoziția lui orînduirea noastră socialistă în acesti douăzeci de ani. Exploria de tinerete în viața politică, științifică și culturală este o caracteristică a oricărui societăți noi, dar mai cu seamă a societății socialiste. Nu încape îndoială că unii tineri s-au putut afirma și în atînduirea precedentă, dar ceea ce deosebește orînduirea noastră de aceea este că acest fenomen se manifestă în toate domeniile vieții, dobîndînd un caracter de masă. Cîți oameni de știință tineri s-au putut manifesta în regimul trecut? Cîți au putut pătrunde în echesele Academiei? Cîți noștri și în general, oameni de artă s-au putut afirma în regimul trecut? Cîți pricește viața politică, nu este semnificativ faptul că președinții organizațiilor de tineret sau ale partidelor politice erau — de cele mai multe ori — o vîrstă care depășea jumătatea de secol?

Conf. dr. Claude Nicolau: În aînduirea echimbare de stări și lucruri petrecut în acest rîdîm, tineretul a cunoscut o radicală reorientare. Aspirațiilor sale naturale generoase, capacității sale mărite de entuziasm, volentei sale îmbărbătate de elan revoluționar și de un anumit romantism al schimbării, al noului, li s-au fixat teluri clare, linii directoare, obiective de atîna.

Interațiunea dintre personalitatea umană și contextul social și intelectual a fost remarcabilă dincolo de generații. Personalitatea influențează — uneori în mod foarte profund — contextul social și intelectual, dar și acesta din urmă modelează personalitatea, pe măsura sa. Cu atît mai mult, personalitatea tînarului, mai maleabilă, mai puțin definită, supusă influenței puternice a condițiilor vieții sociale-intelectuale capotă contururi noi, un profil deosebit.

Accesibilitate deplină la cunoaștere

Ing. D. Todericiu. Și totuși, este îndevedat faptul că tineretul de astăzi nu este un tineret nou, cum n-a mai existat niciodată, ci tineretul din toateașna cărui însă i-au fost adăugate și cultivate niște atene. Tînarul e format în condiții normale pe dinîntu — viața de familie și școlară, pe dinafară de cotidian, fluxul larg — social. Noi știm că tînarul nu și-a pierdut naivitatea, prin naivitate înțelegem capacitatea de a recepționa,

tradusă prin posibilitatea mirării în fața lucrurilor, fenomenelor. La un moment dat mirarea se uzează. În clipa în care omul spune „nu mă mai miră nimic”, devine inutil societății pentru că în relația om-vînt nu există o limită a cunoașterii. Titu Maiorescu spunea că deși etern na oprește o limită, nu ne poate opri nici o limită eternă. Acest lucru devine perfect valabil pentru seeta de nou.

Pildele strălucite ale marilor înaintași

Lector univ. Pompiliu Marcea: Tineretul studios de astăzi, așa de cultivat, beneficiază de pildele strălucite ale marilor înaintași pe care se cuvine să-i evocăm de fiecare dată. În perioada studiilor, Eminescu a dat unele din capodoperele sale, totdeauna va impresiona faptul că, la 20 de ani, el a creat Epigoni în care lua în dezbateri, cu un superior sentiment al răspunderii marile probleme ale literaturii române de atunci, că stăpînea ca nimeni altul subtilitățile marii filozofii dar și, în același timp, cu o rară vocație civică organizată, împreună cu Slavici, memoria-bila aserbară de la Putna din 1871, fixînd unul din momentele esențiale ale conștiinței naționale din secolul trecut. Studenții la Viena, Eminescu și Slavici discutau nopți întregi, cutreierînd străzile capitalei imperiale despre marile probleme ce frîntau pe români în acea epocă, ceea ce a avut urmări fertile în creația lor. Firește, în aceeași vreme, destui colegi de-al lor își cheletuiau inutil, searbid și meschin timpul și tineretea. În urma acestora, cum era de așteptat, n-a rămas nimic, nici măcar numele, au fost total înghițiți de neant.

O dublă răspundere: socială și individuală

Acad. Mihai Beniuc: Este indiscutabil un lucru bun faptul că tineretul de astăzi își are că posibilități de a ajunge timpuriu la locuri de răspundere, de mare răspundere în viața economică, politică, culturală a țării. Tineretul orîndî dispune atît de o înfocată entuziasm pentru a se apuca de treabă, cît și de mari rezerve de energie în ceea ce privește producția și creația. Doar că aici se ridică și o foarte grea problemă, aceea de a transforma cantitatea în calitate și de a diversifica în așa fel încît să corespundă noilor realități create. Aceasta înseamnă că tineretul de azi are el însuși răspunderi mult mai mari față de sine, în ceea ce privește calificarea la toate nivelele de producție și creație. De la început fin să spun că răspunderea nu e numai a lui, ci și a celor care se ocupă de educarea și pregătirea tineretului pentru viață. Aceasta se înțelege de la sine. Dar orînd s-ar ocupa cadrele pregătitoare de creșterea și dezvoltarea în condiții noi a tineretului, greul, pînă la urmă, revine însuși acestui tineret. Cîci el este acela care trebuie să învețe să se perfecționeze profesional, să-și folosească la maximum posibilitățile intelectuale, să nu alunece pe drumul minimele rezistențe, a unui standardezării personale, ci dimpotrivă să-și ridice pînă la cel mai înalt grad toate înșurările sale armonizate într-o personalitate

cu specificul ei bazat pe ceea ce are mai prețios individual.

Lector univ. Dinu C. Giurescu: Răspunderea socială a tînarului este sporită și în măsura în care el a integrat în personalitatea sa și se simte legat — prin intelect și simțire — de realizările marcanțelor ale înaintașilor săi în creația literară, artistică sau științifică, de lupta și jertfa lor pentru apărarea patrimoniului național. Etapa istorică pe care o trăim determină în noi o atare conștiință.

Construcția socialistă a patriei înseamnă și continuă tradițiile autentice ale creației românești. Ceea ce clădim astăzi pe țărîm material și spiritual proiectează într-o lumină mai intensă valorile trecutului. De aici și interesul pentru istoria neamului, pentru ceea ce au făptuit înaintașii noștri, a crescut mult, cu fiecare an. De unde și prețuirea acordată cercetării istorice, iar tineretul se arată în chip manifest doritor să

noțiunile pe care le folosea îmbracă înțelesuri și forme diferite, de la o epocă la alta, nu se comportă uniform, indiferent de condițiile de manifestare. O înțelegere mai adîncă a lucrurilor l-ar fi dus la concluzii diferite, dar și la o mai bună cunoaștere a adevărului, că n-avem motive să regretăm forma retorică, declarativă, exterioră și deci superficială a acestor noțiuni, expresie a unor orîmi mai preceptibile. Generația actuală, îndreptată mai mult către interior, o gravă, responsabilă, matură. Ceea ce receptează trece prin filtrul propriei personalități. Se produce așa dezechetare lîmbrică, creatoare, iar concluziile, dobîndite pe această cale și nu de-a gata, sînt și ale ei, le însușește organic. Sentimentele se concretizează în convingeri, ceea ce e extrem de important, pentru că în timp ce sentimentele sînt inevitabil fluctuante,

luc're raportată la vîitor. În condițiile actuale revoluții științifice și tehnice, a automatizării tot mai cuprinzătoare, societatea trebuie să-și proiecteze cu înțelocul științei vîitorului și să pregătească mijloacele tehnico-științifice și umane pentru realizarea lui. Societatea de mîine presupune nu numai specialiști cu o cit mai bună calificare în domeniul lor de activitate, ci și personalități cu înalte trăsături umanistice. Este ceea ce se străduiește să realizeze societatea noastră în ritmul fără precedent imprimat de forța sa conducătoare, Partidul Comunist Român.

Ileana Vincenz: — cercetător la Centrul de cercetări fonetice și dialectale al Academiei Republicii Socialiste România: De curînd, noi, tinerii am avut încă o dată prilejul să înțelegem că reprezentăm o preocupare permanentă a conducătorilor de partid și de stat. În energia și entuziasmul nostru se pun speranțe. De la noi se așteaptă realizări în tehnică, știință și artă, rezolvarea unor probleme dificile, care necesită o activitate laborioasă și continuă.

Increderea de care ne bucurăm implică anumite îndatoriri ce ne revin, dintre care, în primul rînd, așa releva consolidarea cunoștințelor profesionale și utilizarea unor metode de lucru cît mai eficiente.

Pompiliu Marcea: În aceeași convorbire de care aminteam, interlocutorul observa că barurile sînt frecventate mult de studenți și nu se știa să reclame măsuri restrictive. Nimic mai eronat. Mai întii că, așa cum știu bine, pedagogii (printre-o ciudați intimplare, interlocutorul era un cultivat pedagog), spre a cultiva un viciu nu și al mijloc mult eficient decît acela de a-l combate. (Lășăm la o parte faptul că rîmîne de discutat caracterul infracțional al prezenței într-un bar). La intervenția că „generația noastră era altfel”, cineva a replicat cu dreptate că în acea vreme lipseau barurile sau, dacă ar fi fost e greu de presupus că pe atunci, în condiții mai crele de vînt, ar fi fost accesibile.

Se spune adesea și nu lipsește o notă de ironie a celor mai creștinți, că tinerii de azi sînt prea răsfațați. Sînt, într-adevăr, eleganți, sîmțoși, siguri pe ei, demni. Avem însă motive să regretăm toate acestea? În realitate, acest „răsfaț”, rezultat concret al noilor condiții de viață nu este altceva decît o probă de încredere în tineret, de tratare egală, de recunoașterea demnității sale. Și trebuie spus că numai o generație crescută în spiritul încrederii și demnității va ști să lupte și să cultive, la rîndul ei încrederea și demnitatea. Prevăd, sint aproape siguri, că actuala generație va reuși, pe planul creației, gloria egală celei a lui Eminescu în secolul trecut și celei a lui Argeș și Blaga în veacul nostru. Că înțîm în îndolență sau infractorii morali, e adevărat. Ar fi însă o probă de naivitate dacă am crede în posibilitatea exterminării lor. Problema e de a crea acel mediu prielnic de afirmare a adevăratelor valori. Nu trebuie să ne îngrijoreze unele teribilisme, experimente gratuite, acte exuate, neconformisme, numai într-un climat viu se pot tot și afirma personalitățile autentice.

Ing. D. Todericiu: S-a judecat aprioric și eronat — de pe poziția de intole-

ranță a acelor care se consideră micșorați, dacă nu chiar igniști de faptul că nu mai știu să ridă, să se bucure și să se mire la fel cu cei tineri — că tineretului nu-i place istoria. Refractor prin fibră vechiului, devine ostil chiar și generației care îi precede, ale cărei vederi le-ar respinge, considerîndu-le în totalitate învechite. Dar asta o spun și o cred acei puțini mături și vîrstnici care de obicei nu se duc la cinematograful să vadă filme istorice fiindcă le consideră naive și închid aparatul de radio sau televizorul la chipul evocării istorice sau la auzul unei rime, noavînd tocmai astfel prilejul să constate interesul fierbinte al celor tineri pentru ceea ce a fost și în care instinctiv trecutul generează exemple.

Actualitatea vîitorului

Prof. univ. T. Bugnariu: Parametrii cerințelor sociale menționate deia față de personalitatea umană exclud mediocritatea și indiferența, dar totodată și carerismul și egotismul, ca trăsături de caracter ce contravin esenței societății noastre. Aceste cerințe pun în fața tînarului tînar problema nu numai a înțelegerii prezentului, ci și a vîitorului, și nu numai a înțelegerii, ci și a atînduirii active, transformatoare a prezentului, în perspectiva vîitorului, ca o condiție a depășirii sale proprii.

Ing. D. Todericiu: În mîrarea naiv — înfrîntă a pe-rechit de tineri care mînd în mîna ascultă accentele de sensibilitate ale unui recital de poezie, sau impart surprinderea comună în fața unei pinze într-un muzeu, se află nu numai satisfacția dramului gîdit, dar și mărturisirea că antenele cultivate prin tot ceea ce le aduce cotidianul, prind cu folos posturile realității. Cultura rîmîne nu numai ca un izvor de inspirație, al capacităților de sinteză viitoare, de alegere și de dezvoltare a omului de mîine, dar în același timp ca o garanție că pretinsa luptă între generații poate să fie dezavuată cu un zîmbet acordat la timp și cu îndemna de cunoaștere neprecupțit, în permanență.

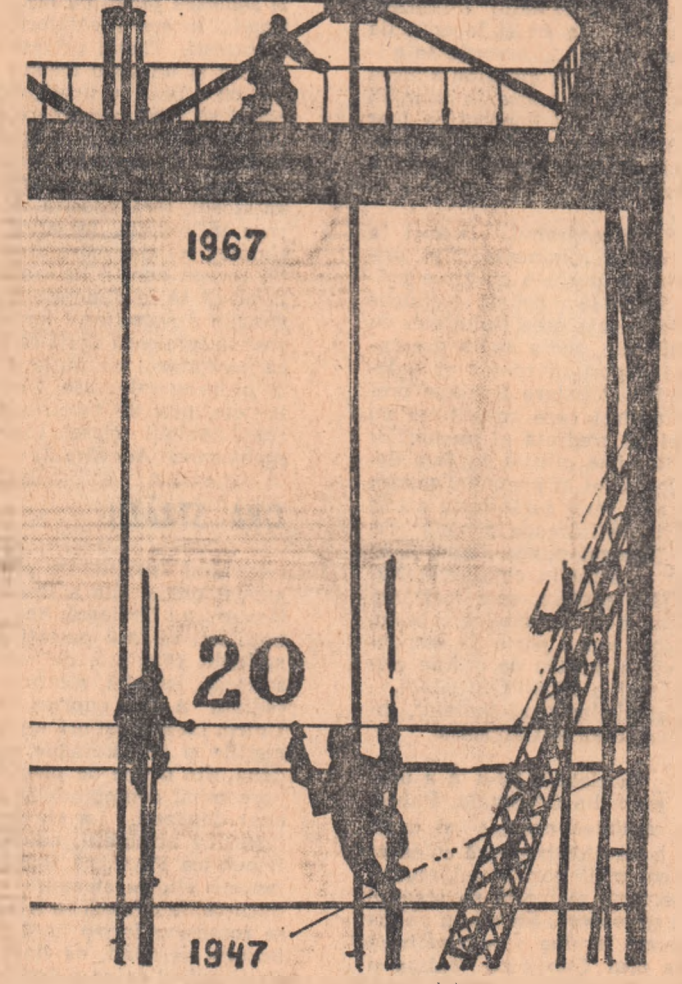
Florentin Popescu, student: În mod evident, într-o perioadă în care în documentele de partid și de stat se subliniază importanța contribuției aduse de tinerii în toate domeniile vieții sociale, problema afirmării și împerurii celor mai valoroși dintre tinerii intelectuali în știință, artă, cultură etc. devine o chestiune capitală. Tineretul nostru este ca valurile unei mări, mereu frîmțat de întrebări și neliniști, în permanență căutare. Împăcarea de sine, cubărită în conștiința unui număr nesemnificativ de indivizi care refuză munca serioasă — nu reprezintă deloc o trăsătură a generației mele, cum se însușează uneori.

Condiția afirmării

Lector univ. Dinu C. Giurescu: PRIMA CERINȚĂ a afirmării — o precizăm și cu un alt prilej, tot în „Știința tineretului” — este să nu devenim funcționari specializați alese. Să nu ne mulțumim, formal, cu redactarea unei teme fiindcă ea figurează în plan sau cu îndeplinirea normelor didactice repetînd-o mai mult sau mai puțin de la an la an.

Principiu indispensabil al promovării — competența

Pompiliu Marcea: Oamenii au înclinaj și capacități de o mare, înfîntă diversitate. Dacă două frunze într-o pădure nu sînt identice, cum ar fi doi sau mai mulți oameni? Și e splendidă această diversitate înfîntă, e un mare și neasemuit privilegiiu. A-l ignora, din punct de vedere pedagogic, echivalează cu o culpă inexplicabilă. Trebuie oferit fiecărui tînar acel miraculos mecanism la care ființa

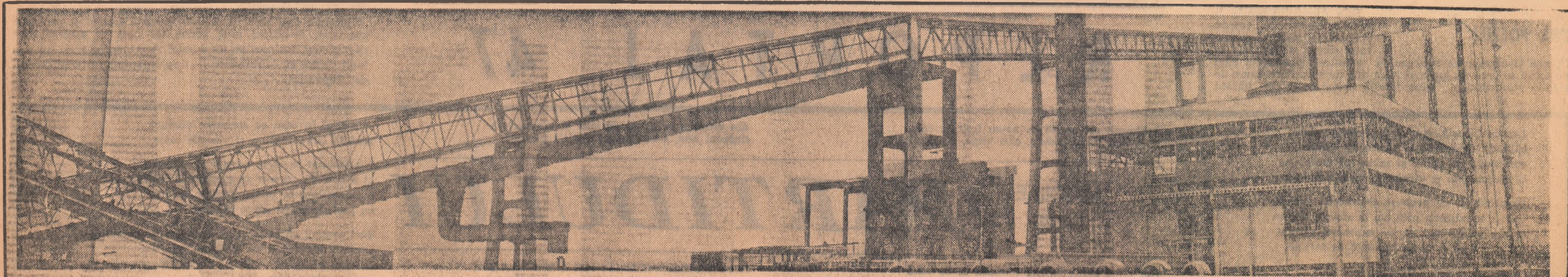
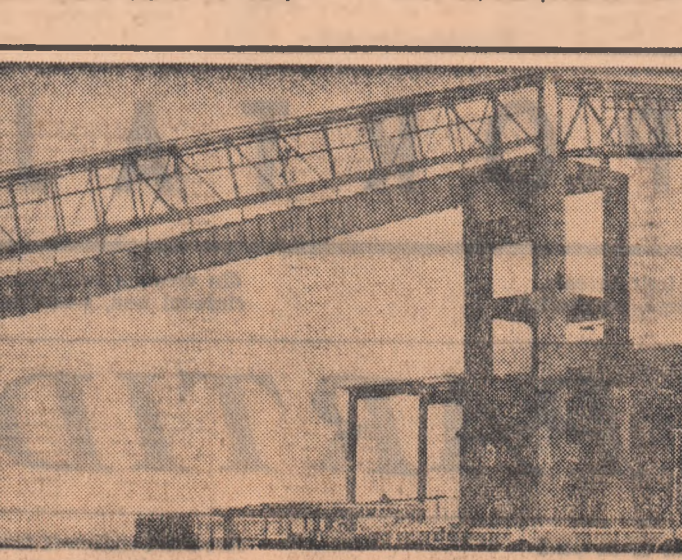
O probă de recunoaștere a demnității tineretului

1967

20

1947

Tineretea nu e un viciu

ARCUL DE TRIUMF AL ȚĂRII (III)

„In stadiul de dezvoltare în care ne găsim, mersul înainte depinde în mod hotărâtor și nemijlocit de calitatea și competența oamenilor, de capacitatea lor de a stăpâni mijloacele de producție mereu mai perfecționate, de priceperea de a administra bogățiile țării, avuția națională, de receptivitatea la tot ce e nou și înaintat, de puterea de a ține pasul cu progresul mondial“.

(Din Raportul prezentat de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU la Conferința Națională a Partidului Comunist Român din 6 decembrie 1967).

Că zarea n-are capăt în piscul unui munte,
Și n-am întirziat în zborurile mici
Și-am aspirat mereu cu fiecare puncte.

Din demnitate, țara ni-i frumoasă
Și tinără și harnică și plină de averi,
Din demnitate și din cinste nu își lasă
Vreun braț sau umăr să-i cadă sub poveri.
...Pisc de lumină, inimă, braț demn și glând —
Partid făuritor de aripi în destine,
Tu ești puterea țării pe pământ
Iar sensul timpului se intrupează-n tine.

IV

Furnale în Ardeal, la Dunăre furnale
Ies viitorului cu sarjele în cale
Prin mii și mii și mii de grade
Culoarea noastră de pe față cade —
Ne-mbrățișăm prin flăcări, prin cărbune
Cînd glasul tău pornește să răsună
Aici, sau pe planetă demn și sînt
Cu limpezimi de soare spre pământ
...De la nisip la floarea care crapă

La ceas de mugur tresărit din apă;
De la inițiu gungur spus de prunci
Pin' la cuvintele savanților, adinci;
De la petală pin' la fructul plin
Și de la fulger pin' la cer senin
Și de la brazdă pin' la atom,
În țara asta tot ce-i univers și om
Dă libertății glas, dă spații arcuite
Acestor douăzeci de ceruri implinite;
Căci fiecare an e-un cer aparte
Între aproape și departe,
Între adăncuri cucerite
Și piscurile țării la zănit pornite.

...Un timp al rodului de piine-nțeață
Întoarsă celui care snope de piine leagă —
Republica — mindrie românească
Dînd bucuriei dreptul să trăiască,
Țărîm de cinste și putere
Scrutînd în viitorul larg țărîa
Tu ești și leagăn și lumină
Republică Socialistă România L.

V

Noi care leșim la sărbătorile naționale

Cu piine și sare în palme, cu steaguri și
îmmuri,
Noi care avem o planetă de eroi și legende,
O planetă de jertfe, de rani și îmmuri,
O planetă de hore, de flori, de vulturi și
glorii,

De pe puntea acestui prezent
Scrutăm cu fruntea deschisă, spre larg,
viitorul!
Din miezul acestor bucurii, din focul acestui
prezent

Noi auzim viitorul ca un fluviu ce bate
Spre ocean drum de putere și viață,
Spre viitor ne creștem frăile,
Spre el ne creștem orășele și cîmpurile;
Noi auzim flori la picioarele Țării
Și cîntec deodată cu ea
Cel mai frumos înn închinat viitorului.

TABLOU:
Țărîm de cinste și putere
Scrutînd în viitorul larg țărîa
Tu ești și leagăn și lumină
Republică Socialistă România.

A TREIA CERINȚĂ, este contribuția adusă de fiecare în specialitatea sa. Fiecare generație de istorici contribuie la mersul înainte al științei prin temele noi abordate. În același timp, însă, fiecare rînd de oameni, trebuie să exprime, să recomponă într-o viziune proprie ampla desfășurare a trecutului. Evident, aceasta nu înseamnă să răsturnăm sau să modificăm radical datele fundamentale; aceasta nu se înțelege decât la mari intervale. În schimb, avem obligația de a reanaliza faptele și documentele și de a recompona imaginile cu percepția și sensibilitatea proprie vremii noastre, evident cu respectul adevărului istoric.

A respecta acest adevăr reprezintă ceea ce mai sigur în știința istorică; ea ne evită situațiile cele mai nepăcătoase și anume contradicțiile cu noi înșine sau obligația de a retracta azi ceea ce am afirmat ieri.

Creația — latura esențială a existenței

Dr. Mihai Coculescu: Crezi fără să vrei și înveți să crezi pe măsură ce lucrezi cu pasiune ca să-ți faci cei mai corecți meseria. Un bun prieten, inginerul constructor Oprea Ion, a fost pus să execute o construcție din „pinze subțiri“ — clădirea Expozitiei de mobile Pădure, una din primele construcții de acest fel din țară. Precizia ±1 mm. Lucra 10—12 ore pe zi pe șantier și — 5 ore acasă. Se bucura că lucrează cu muncitori minunți, se entuziasma arătîndu-mi (deși eram necunoscutor declarat) proiectul construcției, și, mai ales, era într-o tensiune extremă: Va reuși să execute, proaspăt absolvent, această modernă construcție cu precizia necesară? Lucra ziua și se documenta noaptea. Pe parcurs a observat că proiectul nu e suficient, ridicarea construcției punea probleme practice și cerea soluții ferme din partea constructorului. A imaginat soluții și a primit aprobarea aplicării lor. S-a bucurat cînd articolul în care a expus soluțiile practice scoase la iveală de necesitățile construcției a fost publicat într-un Buletin tehnic. Iar expoziția a fost terminată și a rezistat și încă (aceasta am oțit în ziar) cu economii de sute de mii de lei. Prietenul meu a primit anul acesta, împreună cu un grup de ingineri mai în vîrstă, Premiul de Stat. Și-a văzut încununat astfel de succes împlinirea unei datorii față de societate și față de propriile aspirații...

În veacul specializării excesive, uniformizarea indivizilor poate fi evitată?

Ing. D. Todericiu: S-a vorbit mult despre standardizarea individului. Judecînd lucrurile simplist, unii socotesc că unilateralitatea sau monotonia informației culturale ori a instrucțiunii individului conduce la standardizare. Vederea este greșită și școala oferă cel mai bun exemplu în această direcție, relevînd că această lecție este înșușită în mod diferit de către elevii care o înțeleg. Aici se află cheia problemei, remediul împotriva standardizării constă în tocmai în judecarea elementelor de cultură, digurarea lor de către rațiunea fiecărui eu. Fără îndoielă că a anumită literatură,

o anumită cultură cinematografică și, în general, restrîngerea la nimic în afara profesionalului — conduc la apariția expresiilor standard, prefață la individualul imprimat în multiple exemplare, în cultura cărui nu se înțeleg decât lozinci, rețete pentru situații date și așteptări pentru a se modela după alții, la fel ca ei. Nu este aceasta deloc imaginea tinereții noastre; am putea spune chiar că aceasta rară exemplare de acest tip aparține în cercul lor de mișcare, ariei țării. Literatura pentru tineret, presa, radio, televiziunea în sfîrșit toate mijloacele de cultură și a propozitei apăsătoare și a informării nu numai depășirea unui nivel standard, dar chiar și evitarea lui. Aici este de remarcat că un izvor al gândirii standardizate îl constituie adevăratul aparatul administrativ al oricărui institut modern. Evident poate fi și una și alta. Dar mai există și un alt aspect ce merită a fi reținut: este grija celui în cauză, de a nu intra pe drumul fără țel al rutinei care constituie astăzi una din cele mai reale opreliști și primejdii în dezvoltarea individuală și colectivă. Evident, toți trebuie să ne supunem exigențelor vieții contemporane, cu tot ceea ce ea implică și în latura administrativă. Dar, în același timp, reacția împotriva rutinei, a golanului, a uniformizării, trebuie să pornească de la fiecare din noi, să constituie o atitudine conștientă și permanentă.

Codificarea inteligenței creatoare

Acad. Mihai Beniuc: Școlul nostru este prin excelență un școl al inteligenței. Aceasta presupune o capacitate și o suplețea deosebită de a descoperi mereu noi mijloace, noi metode pentru înfăptuirea din cale a piedicilor ce rezistă progresului uman în toate aspectele lui. Dar inteligența nu e o însușire abstractă împlinită în structura naivă a individului pur și simplu, în ciuda diferențelor existente de la om la om, ci, presupune, pentru a putea fi operantă, o continuă îmbogățire a cunoștințelor în domeniul preocupărilor personale, printr-o sistematizare a lor, o însușire a lor după cele mai rapide și moderne metode. Progresele științei și culturii sînt în general atât de rapide, încît se țin greș pasul cu ele. Tocmai pentru aceea se cere ca permanent tineretului și cel ce se ocupă de el să caute să-și creeze o bază eficientă de informație, să obțină acele date în domeniul cunoașterii ce slujesc în primul rînd pentru rezolvarea oricăror probleme. Orice rămînere în urmă din acest punct de vedere poate aduce după sine o împotmolire și a celui mai strălucite inteligențe native.

Conf. dr. Claude Nicolau: Inteligența este eficientă, randament, rapiditate, inspirație. Clasicul încet dar bine îl opunem astăzi repede și bine. Inteligența fecundă efortul, indică direcția lui, călăuzește entuziasmul. Acest zădărniciu, atribuit esențial al tineretului, care însuși putere și conștiență, conferă tîndrului îndrăzneală iconoclastă — care, bine dirijată, pot produce adevărate miracole. Existea avea doar 26 de ani cînd publica, în același an, teoria relativității restrinse, explicarea efectului foto-electric, teoria mișcării browniene. Galois era mult mai tîndr, cînd, puțin înainte de a muri, punea bazele unui domeniu fundamental al matematicii. Dar cite exemple n-am putea da! Istoria științei îndeosebi în ultimul veac este o confirmare strălucită a potențialului intelectual extraordinar al tineretului. Ceea ce în alte circumstanțe poate fi defect, aici e calitate.

Cu o condiție însă. Inteligenței, oricît ar fi de mare, de vie, de spectaculoasă chiar, dacă nu i se adaugă o muncă mare, perseverență, continuitate, ea nu mai este decît, în cel mai bun caz, un orbitor joc de artificii. În fond, inteligența, ca orice trăsătură umană, deși foarte generală în manifestările ei, este o calitate pur individuală a fiecărui om în parte. Ea poate fi analitic sau sintetică, rapidă sau lentă, asociativă sau disociativă, etc. Ea poate fi însă creatoare sau nu. Resursele intime ale actului creației spirituale ne scapă integral încă. Dar știm că mari inteligențe, consacrate de istorie, pot fi sterile.

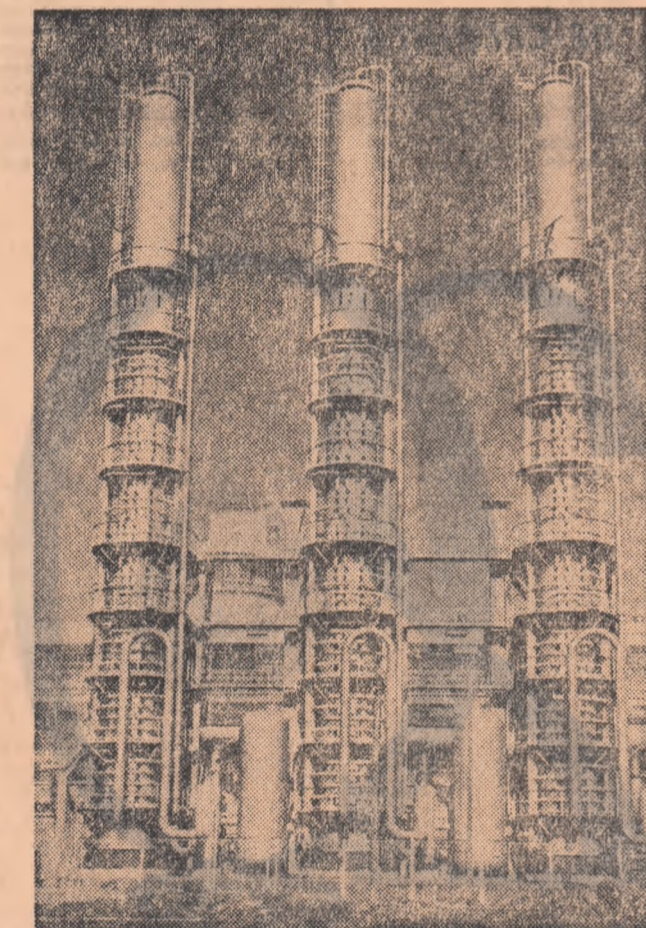
Tarile, în magistrala sa biografie consacrată lui Tal-

eyrand, făcînd portretul moral al celebrului diplomat sublinia tocmai această trăsătură a marelui său inteligențe — completa lipsă de spirit creator.

Lector Dinu C. Giurescu: Pentru întreaga societate — cu atât mai mult pentru tineret — forța creatoare a inteligenței constituie un element motor primordial. Orînduirea socialistă, construcția prezentă a patriei noastre, programul recent dezbătut și aprobat de Conferința Națională a Partidului Comunist Român, asigură o bază materială complexă și un vast teren pentru cercetare și aplicare, analiză și sinteză, pentru organizare și perfecționare.

Un atribut al tineretului (fără o limită de vîrstă obligatorie) este elanul, eventual entuziasmul, în acțiune. Acum două decenii îl consideram suf-

icient tot mai mult. Zecile de registre pe care trebuie să le completeze mai ales medicul de circă, sînt o pierdere de energie calificată umană, cu utilitate minimă. Rezultatele muncii de creație, de așezare a științelor vor fi folosite de oamenii din toată lumea și din toate timpurile. Ne simțim datorii să lucrăm nu numai pentru omenire în general, ci să redescoperim la nevoie aparatele și metodele și medicamentele ce pot ușura viața oamenilor din țara noastră pentru a ajunge la nivelul țării celor mai dezvoltate. Munca ni se pare tot atât de nobilă ca și crearea de valori necunoscute încă în toată omenirea. Sîntem legați și modelați după chipul și asemănarea lucrurilor și oamenilor lîngă care ne-am născut și unde am trăit, însăși existența noastră în colectivitate

dent pentru a împinge lucrurile înainte. Dar continua acumularea cantitativă, obligă astăzi la folosirea constructivă, creatoare, a cunoștințelor.

Dr. Mihai Coculescu: Ne îngrozesc munca mecanică, cumulara de date inutile, jolosea inadecvată a oamenilor, în afara calificării, a aptitudinilor și pasiunilor lor. Trebuie să fie un calvar o muncă într-un domeniu care nu te atrage și nu te absoarbe, o muncă pe care o prestezi doar pentru a fi retribuit, o muncă căreia îi ești rob. În loc să reprezinte o permanentă satisfacție și care îți consumă trei sferturi din viață. Ne revoltă oamenii ce-și transformă propria muncă, prin rutinare, într-o activitate de serie, mecanică. Ne face impresia că, din lipsă de curaj, de țărie, au renunțat la una din calitățile umane esențiale. Mașinile pot face și vor face mult mai bine decît noi o muncă de serie; limitîndu-ne la aceasta ne limităm la o activitate de roboți și încă dintre cei rudimentari.

Uneori trebuie să depunem și o astfel de muncă, și datoria noastră cred că e să o

ș și mobilizarea consumatorilor de artă. Noul pentru ca să fie acceptat trebuie mereu verificat, iar verificarea o face desigur practica. Dar aceasta nu înseamnă prin definiție că tot ce i se pare cuiva nou trebuie pus în practică. Cum nici o inteligență omenască nu poate opera deodată, și cum nu numai cu un număr restrîns de capacități purtătoare de inteligență ce sînt preocupate într-un anumit domeniu nu se poate cuprinde totul, just este ca de cîte ori se pune problema inovației să intre în funcțiune inteligența colectivă care ușor poate să surprindă ceea ce este cu adevărat nou și conștient progresul, față de ceea ce este o aparență de nouitate.

Se fac foarte des experiențe, în domeniul creației poetice, bunăoară. Eu sînt de acord că un poet are drept să facă orice fel de experimente poetice. Dar la el acasă, nu pe scoatele celor cărora se adresează. Aceștia așteaptă de la el ceva, o înfrînare artistică a propriei lui vieți spirituale sociale, înfrînare pe care ei înșiși n-ar putea să o dea, dar realizată de poet poate să influențeze în modul lor de a se realiza. Cunoșc oameni de toate cîrțile care citesc cu predilecție poezie datorită concentrației acestui gen de literatură și lipsei de timp a celor ce o consumă și datorită înclinației lor artistice. Cred că mulți experimenterii în domeniul poeziei ar fi surprinși să afle că pe nopțiera acestor persoane se găsec în primul rînd Eminescu sau Coșbuc. Și că aceste persoane vorbesc adeseori cu nedumerire de ceea ce le este dat să citească nu odată în paginile revistelor noastre literare. Poezia e un dialog între poet și cititorii săi de astăzi și de mine. Fiecare din noi dacă este înțeles să vorbească la televiziune, în fața unui public diferit ca vîrstă sau structură socială se simte mai intimidat ca atunci cînd are în fața sa o sală vie pe care o poate observa și urmări la ceea ce i se spune. La masa sa de lucru poetul este întotdeauna ca la televiziune. Și ar trebui să se gîndească cum va reacționa publicul prezent sau viitor și în ce măsură acceptă să angajeze cu el un dialog în care poetul zice iar publicul ascultă. Dacă dialogul nu se angajează atunci poetul vorbește dar publicul nu-l ascultă sau își exprimă nedumerirea. Ar fi eronat să zicem că adevărată poezie mare începe prin a fi neînțeleasă. Eminescu, Coșbuc, Goga și alții poezi ca să amintesc numai de cei din generațiile trecute au fost foarte populari încă din cursul vieții lor și aceasta se poate afirma despre poezii mari din toate timpurile și toate țările. Deci un poet nu se poate ascunde sub această formulă: voi fi înțeles de cei de mine. Aceasta este un scut echivalent cu o plasă de prins pești prin care bate vîntul deșertăciunii. Problema se pune altfel: de cine ești și de cine nu ești înțeles. Iar un adevărat poet trebuie să fie înțeles de către adevărații oameni ai epocii sale, al cărui spirit trebuie să treacă prin poezie ca singele prin vin. Și cel mai adevărat dintre acești oameni este însuși poporul său cu care poetul trebuie să aibă o legătură organică. Desigur că fiecare poet are lucruri izbutite și mai puțin izbutite. Aceasta se aplică atît la poezii bătrîni cît și la cei tineri. Despre bătrîni nu mai vorbim pentru că există o lege: nu rămîne decît poezia bună. Poezii neizbutite și poezii nevalorizate dispar. Se poate întîmpla ca un poet să rămînă printr-o singură poezie și restul să se scufunde

Aspirația spre noutate — expresia progresului

Acad. Mihai Beniuc: Nou poate fi ceva bun și ceva rău, și ceva util și ceva inutil. Însă cu certitudine din punct de vedere istorico-social uman există un progres uman multilateral și ascendent chiar dacă uneori putem constata și regresivitate. Noul, pentru ca să fie valabil, trebuie să se altoască pe această linie a progresului uman în domeniile cele mai caracteristice epocii și țării respective. În sensul acesta noul poate fi ceva invenție care într-un domeniu de producție dovedește maximum de eficiență; nou poate fi așa formă de creație artistică care dovedește cea mai mare forță de înălțare sufletească

de în apele uitării. Un singur caz există în care să-ți rămasă poezii fără nici o poezie: Orfeu. Dar aceasta e mitologie. La poezii tineri trebuie să căutăm lucrurile lor cele mai bune și să le scoatem pe acestea în evidență ca exemplu și pentru ei și pentru alții. Cele mai bune sînt acelea în care pulsează dragostea de viață, legătura cu țara și cu ideile cele mai caracteristice timpului în care trăim. Toate filtrate prin suflul deosebit al fiecărui poet. În sensul acesta se găsesc realizări admirabile și la Nichita Stănescu, și la Ana Blandiana sau Ion Alexandru și Marin Sorescu. Dar eu aș recomanda oricărui tîndr, a ceea ce e baza propriilor mele experiențe de om bătrîn, că e bine să dea publicului pe cît se poate numai opere pe care le-ar putea semna cu conștiența împăcată și la vîrsta de 60 de ani.

Unde căutăm noul?

Ing. D. Todericiu: Se pune adeseori întrebarea: „Unde trebuie găsit noul?“ Am fi demagogi dacă am răspunde pur și simplu: peste tot. Există și un nou inutil. Cu 20 de ani în urmă apăruse în Italia o „Enciclopedie a invențiilor inutile“. Conținea peste 6000 de creații ce nu și-au găsit niciun utilizare practică, dar fuseseră gîndite și breveteate. Între cuburul cu cîntar care acționează soneria de pe masa gospodinei ca s-o anunțe că „moșata“ a mai comis un ou, oricît de complex din punct de vedere științific ar fi dispozitivul și un simplu virf de sîret de pantof, care nu-și tocește niciodată rigiditatea, ultimul reprezintă în momentul apariției sale un nou mai folositor. Dacă am amintit de enciclopedia respectivă, este pentru că îi vedem o soră bună în enciclopedia necesară a comportamentelor inutile, a reacțiilor sociale neconvingătoare și nefolositoare, care mai toate țin de originalitatea prost înțeleasă a aceluia care se aruncă în extravaganta modii și a snobismului. Antenele însă, folositoare, necesare sînt cele pe care le pun minții omului, pe care a-i asigura o receptivitate cuvenită, cultura etică, sentimentul de a fi om între oameni. Carrea, presa, ecronul îngust, lat sau mic, și mai ales înțelegerea cu care tîndrul de azi trebuie văzut de fiecare dintre noi ca în oglindă, un chip propriu lipsit altitudinii de receptivitate, reprezintă nu numai artileria arsenalului cunoașterii, ci, mai ales, a împlinirii.

Prof. Tudor Bugnariu: Se presupune însă, din partea fiecărui tîndr, capacitatea de a distinge noul real, adevărat, de vechiul care se prezintă în haine noi. Lumea contemporană prezintă numeroase astfel de capcane pentru tineret și nu numai pentru el, pe care nu le poate evita decît printr-o identificare profundă și vie cu concepția marxistă despre lume și viață, despre societate și destinul uman.

Ing. D. Todericiu: Există cuvinte care au evadat demult din haina ce le-o îmbracă dicționarul. Printre ele se află și noțiunea de succes. Prin însăși strălucirea, la figurat, a expresiei sale, succesul a apărut ca aceea femeie frumoasă care nu se arată privitorilor decît după ce și-a pus în oglindă, la punct, ultimile detalii de împodobire. De aici faptul că se află uneori în dosul lui și învidia deseori stîmrită. Edisson despre care nu s-ar fi putut spune că n-a avut suc-

ces în viață — a deținut în viața inventatorului, dar „unu la sută inspirație și la sută transpirație“. În acest sens credem că nu greșim acei părinți și pedagogi ce învață copiii și elevii nu numai să-și făurească, ci și cum să-și îndrume și trăiască succesele. Dacă ebrietatea în știință prin parafrază și eufemism, ajunsă să se înțelească cum cum pe plan fizic cu bea, adîncurilor, sau cu bea în beșic și pe plan figurat în beșic de cuvinte, fiecare be în sine reprezentînd un excuș de urmărire lui, apoi să-și uităm că există și o beție succesului, care de la Phaton și plină în zilele noastre a ars și a frînt multe aripi nere, strîcînd înainte de forma și îmbrăcînd înădr de a consacra.

Dr. Claude Nicolau: Să accelerat imens ritmul vieții dar și al dorințelor și vîrșurilor. Consecrarea valorii cea științifică îndeosebi — poate veni azi la o vîrstă care adesea acum 50 de ani începea ucenicia. Așa da citei exemple: descoperitorul adevăratului genetic, Marshall Nirenberg, în momentul descoperirii avea doar ceva mai mult de 30 de ani. Lees și Yan laureați din 1959 ai Premiului Nobel pentru fizică aveau 29 și 32 de ani respectiv cînd au primit cea mai înaltă distincție la care poate aspira un om de știință. Sînt nărate exemple în matematică, fizică, chimie, iar în ultimul timp și biologie. Oamenii tineri, în plin avînt al întregii creație ridică cunoașterea pe noi trepte, asciză înțelepciunea tineretului.

Plutarh povestește că Cezar fiind la Alexandria, admirînd mauseleul ridicat de Alexandru cel Mare se plîngea Alexandru la 30 de ani i temeaza cel mai mare în periu cunoscut pînă atunci iar el, Cezar nu făcuse nimic extraordinar. Citez această poveste pentru a ilustra un sentiment al tinerii inutile pentru care atunci cînd i zădărnici și e înălțimea cifrelor, așteptărilor, iluziilor.

Conștientizarea istoriei

Șerban Gionoff, studer Nefecul unei generații esențiale și-și uitat istoria. „A-și uitat“, nu „a nu-și cunoaște“ căci istoria există independent de noi, prin însăși prelungirea în înfinit, ascendent. Momentul care este cel al conștientizării istoriei, al deslășurării sensului ei, și apoi al încadrării efortului personal în contextul istoriei, pentru că omul nu este tolerant de acest sentiment. Istoria nu înseamnă perplexitate, pasivitate. Din potrivă, istoria e creație, perla mîltoanelor de iluzii precursorsi (mulți anoniși legendari). Prezentul e tocmai prefigurarea viitorului, premizele istoriei, a sensului ei (diferit sensibil de noiar de fapte și date acumulate conștient și plat de că unii tineri). Prezentul înseamnă, așadar, conștientizarea istoriei trecute și durata ce viitoare. Omul e un produs istoric, dar în aceeași măsură un producător al ei.

Cred, în acest sens, că n-o creație a tineretului năstîndu-se din ce domeniu, se sustrage acestui sens, dimpotrivă, îl îmbogățește, amplifică.

Sub îndrumarea luminosă a Partidului, îmbrîndu-mă conștient cu deopotrivă, înămind nenumăratele aspirații individuale într-o mare și rașă colectivă, tineretului n-avește cu mindrie, entuziasm emoție spre zilele de mîine.

DE 20 DE ANI DE BIOGRAFII

Iată cele două întrebări fundamentale pe care le-am pus acum interlocutorilor noștri, la mărcața aniversară, încercând să realizăm un „bilant” al fiecăruia — și, implicit, un „plan de perspectivă”: pentru că simplele date biografice reflectă, cu o fidelitate maximă, gradul de integrare socială a tineretului nostru, măsura în care tinerii contribuie — permanent — la prosperitatea generală a României. Evaluarea drumului străbătut și al celui care se desăfoară, vertiginos, înainte, demonstrează — o dată în plus — că socialismul este o operă a rațiunii ascuțite, forța invincibilă a omenirii.

3. TREI FRAȚI PE UN ȘAN-TIER ȘI-N CURÎND... PATRU

CONSTANTIN CIRLAN e moldovean, născut pe lângă Adjud. Părinții: cooperatori agricoli. Copiii: trei (printre care și Constantin) muncesc împreună pe același șantier, în aceeași profesie. 3 frați — 3 betoniști! Locul acțiunii: șantierul „Energoconstrucții” Dorobanți. Ion — cel mai mare dintre frații Cirlan, a venit aici în anul 1960. Dumitru — cel de-al doilea dintre frații Cirlan, a venit aici în anul 1962. Constantin — eroul nostru și cel de-al treilea dintre frații Cirlan, a venit aici în anul 1964. Vasile — cel de-al patrulea dintre frații Cirlan, a venit aici în anul... (lăsăm loc liber pentru completarea anului, deoarece Vasile n-are actualmente decât 14 ani și mai este încă elev). Așadar, trei frați moldoveni și cu unul patru, constructori în București. Asemenea tineri, cu asemenea stabilitate și exactitate pot turna fără grijă beton la temelia oricărei construcții: rezistă!

1. DATORIA FIECĂREI GENERAȚII

VIOROL OARGĂ e calificat electrician (absolvent al școlii profesionale „Electromagnetica”) și muncete de trei ani la „Automatica”. — Fiecare generație trebuie să fie mai aptă decât cea anterioară, pentru a ține piept cerințelor vieții. Mă bucur că puștii de astăzi sînt mai deștepti decât am fost noi la vîrstă lor (am și eu un frate, abia într-a VII-a). Altă generație... Exact ca-n cibernetică. După cum prea bine se știe, pînă și mașinile se adaptează necesităților (adică, de fapt, ele nu reflectă decât propria noastră nevoie de a adapta la condițiile din ce în ce mai complexe ale existenței). La ora actuală, există mașini electronice din a treia generație care nu numai că nu o vitează fantastică de răspuns, dar pot lucra și fără să li se dea programul (rezolvă o problemă de matematică așa cum apare ea în orice manual). Generația a doua de mașini electronice nu reușea o asemenea performanță. Deci o acumulare, un fel de zestre pe care generația a doua i-a transmis-o într-un fel, generației ulterioare. În fiecare dintre noi sălăsluiesc „germenele” generației următoare, superioare. Partidul are vizibil pentru tînăra generație, un adevărat program educativ și firește, „instructiv”, ceea ce reprezintă în fond, direcțiile educației noastre și sensurile ei, responsabilitatea ei și a noastră.

4. „OMUL TREBUIE SĂ MUNCEASCĂ PERMANENT”

GABRIELA POPESCU lucrează în clădirea nouă, modernă, a Oficiului P.T.T.R. 63. — Necazul tinerilor care sînt puși să lucreze direct cu publicul vine de-acolo că unii dintre ei fac complexe, nu se simt în largul lor la un ghișeu, la o teșighe, unde au de-a face cu fel de fel de oameni pe care, în orice caz, trebuie să-i servească. Dar atitudinea civilizată este o normă a unei asemenea activități. Poate că unora muncă aceasta destul de anonimă, a anonimității funcționar de la ghișeu, le provoacă — am mai spus-o — cine știe ce complexe. Mie nu! Așa m-am crescut și mei, în ideea că munca de orice fel merită a fi respectată celui care-o face, cit și al celui care se folosește de ea.

5. TOATĂ TARA-I A MEA!

AUREL ANGELESCU Sint din 1953 pe tractor (a absolvit Școala de tractoriști din Buzău). S-a născut la 1 martie într-o comună de lângă Rm. Sărat. Un frate de-al lui este profesor în satul natal, o soră de-a lui — profesoară în București, altă soră — contabilă (tot în sat), iar sora cea mică — abia învătă, e în clasa a VII-a. Așadar, facem împreună o

socoteală simplă: din doi părinți țărani au ieșit: doi copii profesori, unul contabil, unul — tractorist și ultimul — pe cale să devină ceea ce va vrea, căci nimic nu demonstrează mai bine faptul că „portile vieții” au fost larg deschise pentru fiecare din copiii familiei Angelescu, că fiecare a realizat atîta cit a putut, pe măsura aptitudinilor sale. Dinamica aceasta, a profesioniilor — dacă se poate spune astfel „socialmente” necesară vorbete despre definitiva împăcare a profesioniilor cu societatea noastră, despre dispariția „contradicțiilor”, căci este vorba despre o reală „socializare” a profesioniilor promovate de echitatea „dialogului” existent între societate și cel ce exercită o profesie oarecare.

6. „MATERIA PRIMĂ”

CARMEN BĂDILA urmează medicina veterinară (anul III). Lumea animală devine extraordinar de interesantă ca de altfel orice lucru după ce-l cunoști. Mie mi se pare că e un fel de întoarcere în copilărie, o reînălțare în lumea candidă a infantilității, o dimensiune nouă pe care-o dobîndesc astfel. Și ca să devin neapărat mai prozaică, țin să adaug că omul mîncînd la masă, cu poftă, o friptură sau o conservă de carne, dar uită că pentru asta este nevoie, mai întîi, să existe materia primă a satisfacțiilor sale gastronomice. De perpetuare (în cantități cit mai mari) a acestei gustușoare „materii prime”, de îmbunătățirea perpetuuă a raselor de animale, cine se ocupă? zootehnistul! Și veterinarul tot zootehnist este...

7. RĂSPLATA UNEI MUNCII SIMPLE

GELUTA DIMA e de la „o aruncătură de băț” de București, din Otopeni. Ocupația de care e mîndră (fără nici o figură de stil): servește la o cantină studentească. — Nu mi-e rusine să muncesc. Rusine e să nu muncesc. Mă simt foarte bine că-i servesc pe studenți. Mulți sînt, ca și mine, de la țară. Se poartă foarte respectuos. Înainte am muncit într-o seră, vreo patru ani. De jur-împrejur, gigantica seră, cu pereții de sticlă, a complexului studentesc în care o simplă tînără muncetea cu plăcere servindu-și „confratii de vîrstă” — o muncă simplă dar răsplătită pe merit cu stima celor care se bucură de ea.

8. TÎNĂRUL „VETERAN”

SOTIR COSTACHE e sudor în secția a IV-a mecanică — utilaj chimic — a „Griviței Rosii”. Aici a urmat și profesionala. Se socotește deci un „veteran” al uzinei, deși este prea bine că adevăratul veteran au împărțit greul muncii și luptele de altădată, de-aici, de la Grivita. Stie, de pildă, întîmplarea petrecută în 1932, cu treizeci și cinci de ani mai înainte, cînd o mină de muncitor a scris cu creta, pe ușa atelierului de lăcătușerie: I-A-D-U-L. „Iadul”, acesta este pentru el un fel de poveste, ceva îndepărtat și în-

Anchetă de MIHAI STOIAN
Se împlinesc 20 de ani de la proclamarea Republicii. Cu acest prilej festiv, am stat de vorbă cu 20 de tineri DE-O VIRSTĂ CU REPUBLICA. Are fiecare 20 de ani! Vîrsta avînturilor, a visurilor pe cale de realizare, a energiilor clotoitoare, a pasiunilor cristalizate.

● CE DRUM AȚI STRĂBĂTUT PÎNĂ ACUM? ● CE DRUM VEȚI STRĂBĂTE DE ACUM ÎNCOLO?

tr-o măsură incredibilă. Își aduce aminte totuși de cele povestite de alții mai vîrstnici, cînd îl cuprînde din senin plictiseala, el fiind un adept înlocat al veseliei și al distracției, al dansului, amator de filme și de sport (e rugbist, trecut de curînd la seniori).

9. PROFESIUNE DE CREDINȚĂ

EUGENIA MANOLACHE a absolvit 11 clase și, actualmente, este secretara școlii generale de opt ani din Tin-

— Secolul nostru colosal a separat parca, ori măcar a îndepărtat, domeniile științelor — una de alta — prin specializarea prea strictă a fiecărui domeniu. Nu e nimic de speriat, dimpotrivă, căci specializarea (asa-numita „îndepărtare”) înseamnă în fond o adîncire a cercetării pe porțiunea respectivă a activității omenestii. Rămîne doar ca acum să se stabilească și cele mai bune conexiuni între domeniile specializate. Este o idee care mă preocupă, sincer, și pentru care sînt gata să sacrific, tot sincer, orice ore din timpul meu liber, ca să nu mai vorbesc despre cel dedicat firesc studiului. Specialitatea pe care visez s-o fac, și sint sigur că-am s-o fac, chirurgia, de-

1947-1967

căbești (Răcari), satul ei natal. E una din secretarele care n-are nevoie să se uite în catalog, atunci cînd suplînteste la catedră vreun invățător, ca să stie cine-i elevul pe care vrea să-l scoată la lectie. Îi stie perfect de bine pe copii, pe părinții copiilor, pe părinții părinților. Își îndrăgește satul și, pentru c-asa a apucat, natura. Natura, dezordonată cum pare, și sistematizată de ea într-un ierbur cu sute de plante, pe care l-a dăruit liceului în care-a învățat.

10. ȘTIINȚĂ EVOLUATĂ — OM EVO-LUAT

ILIE BODEANU e student la medicina militară (anul II).

vine pe zi ce trece mai legată de automatice, de mecanică. Pînă voi fi eu chirurg, pînă cînd voi opera eu, lucrurile vor evolua și mai mult în această direcție. De aceea este nevoie ca eu, proiectîndu-mi în viitorul apropiat pregătirea, să țin pasul cu evoluția științei, pentru ca atunci cînd mă voi întîlni cu situația mult așteptată — clipa primei operații —, la „intersecția” respectivă să se afle nu numai o știință evoluată — chirurgia — ci și un chirurg evoluat corespunzător, eu.

11. CINE SCHIMBĂ „PORTURILE”...

VIRGIL URMULITĂ e lăcătuș la uzinele „Semănătoarea” (sectorul III). Ai lui de-acasă sînt țărani cooperatori (în C.A.P.-ul din comuna Scurtu-Videle).

— Nu mă împac cu bițelii tîneri care gata, cum au pus mina pe-o meserie, cred că l-au apucat pe dumnezeu de picior și nu mai fac nici un pas înainte, în profesie. Acum nici să se înțeleagă că trebuie să semeni cu un vapor curăția i-s-a rupt cirna și plutește la întîmplare. Dar, fiindcă tot sîntem la vapor, să continuăm: am atîns un port, știu exact încotro mă îndrept, ating al port, alt port... Alții schimbă „porturile”, adică locul de muncă, așa cum își schimbă omul ciorapii. Eu nu-s din ăștia. Dar dacă am deprim bîna meseria de tractorist, și-am îndrăgît-o, și-aș zice că și ea m-a îndrăgît pe mine, ce mi-am zis: „Ia să-ncerc nu numai să conduc un utilaj agricol, ci să-l fabric!” Așa am ajuns să lucrez acum la Combina C.T., recoltatoare de păioase. Nu cred c-am greșit, căci n-am mers în zig-zag, am mers drept înainte, și-am să mă merg...

12. AMPRENTA SECOLULUI

VALENTIN GHITĂ face o meserie „tradițională”: e tînicigiu (la A.M.I.T.). Dar iată că, și-n tînicigierie, secolul își pune amprenta: fi-nărul nostru lucrează la ascensoarele metalice necesare industriei textile. Mai limpede spus: cu pîrlicioaia lui de muncă, el asigură un flux cit mai continuu, mecanizat, altei profesii tradiționale: tesutul. Două meserii cu vechime și dau mina: una o ajută pe cealaltă, Valentin Ghită întinde însă mai departe. Cum tatăl lui e la rafînărie, în Brazi, unde și locuiesc cu totii, s-ar putea spune, fără teamă de a greși, că aînt vesele, cit și visurile tînarului miroș a... țîței. Intenționează să urmeze chimia industrială (acum e într-a XI-a la seral).

13. PE O MAGISTRALĂ AERIANĂ

NICU CIUREA muncete chiar acum, în clipa în care cititorul nostru parcurge rîndurile acestea, sus, pe stîlp, în bătaia vîntului rece, la reglarea consolelor, la fixarea izolatorilor... Impreună cu el, fratele mai mare, de 23 de ani, de asemenea, electromontator (însă gata calificat tot la locul de muncă). Orele lor sînt extrem de prețioase, căci fiecare minut cîștigat apropie de București, cu o clipă mai devreme, magistrala aeriană a viitorului tren electric.

14. EMOȚIE SINCERĂ

CONSTANTIN CIRȘTEA și-ar fi putut culege singur, dac-ar fi vrut, în plumb, prezentarea de față. E zetar la Întreprinderea poligrafică „13 Decembrie”. — Nu-mi place să scriu... de mină, și-am hotărît să scriu... de tipar. Apoi, mărturisire completă: — Am intrat prima oară într-o tipografie la 12 ani. Veneam la tata, că și tata este tipograf — are pe-acasă un șifert de veac de tipografie. Mi-a plăcut, am intrat de vreme, necalificat, pe urmă m-am calificat și nici nu puteți bănui ce mare satisfacție am încercat cînd am zărit într-o vitrină prima carte la care lucreasem (adică dădusem doar la mină foile). Dar m-am pommentat atunci că gîndesc: „Astă-l lucră că noi!” Prin mina mea au trecut fel de fel de texte, pînă și cursuri universitare, cum ar fi „Mecanica teoretică” sau

„Analiza matematică”, și nu pot spune că le-am cules cu indiferență, dimpotrivă, mi-au deschis un chef nebun să învăț. Intotdeauna, într-o ștafetă, cel care preia trebuie să fie cel puțin la fel de bun ca predecesorul său. Eu am preluat ștafeta de la tatăl meu, și cine știe, o voi da mai departe urmașului meu, mai bun decît mine...

15. TALENT + STĂRUINȚĂ

NINA ZĂINESCU recunoște că e... fotogenică, dar se grăbește să adauge că asta nu-i totul, că-n viitoarea ei profesie doi factori sînt primordialii: talentul și stăruința. Desigur — recunoaște — e grozav să poți răspunde, cînd ești întrebant unde înveți: „La Institutul de teatru”. Succesul însă te poate ușor ameli, și cine amelieste pierde timp. De aceea, vorbește cu modestia cuvenită despre faptul că a luat un premiu la Biennale de teatru I. L. Caragiale, c-a și avut un rol într-un film...

16. UN „BU-CHET” DE PROFESIUNI

VASILE TRIMBITASU e născut la Dunăre. Tatăl — profesie corespunzătoare: pescar. Băiatul — canotor de clasă (locul 3 la campionatele republicane pe anul 1967). Actualmente: selecționat în lotul de juniori al clubului „Dinamo” (și face stagiul militar). Altmînteri, în „civile”: sudor la Șantierul naval din Galați. A lucrat la (nu mai ține minte cite) multe cargouri de 4 500 twn, a sudat și la „trupul” petrolierului de 12 500 twn. Familia Trimbîtasu — un adevărat buchet de profesii: tatăl — pescar, Vasile — sudor, un frate — autostivutor în docurile gălățene, alt frate — electrician la Întreprinderea de panificație din Galați, o fiică — farmacistă, altă fiică — coafeză.

17. SONDOR AL RECOLTELOR BOGATE

VASILE MĂLAIESCU e student în anul IV (Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu”). — M-am îndreptat — acum pot să am curajul și sinceritatea s-o recunosc — către agronomie, fiindcă eram convins că e usoară, în orice caz mai ușoară decît ce se învăța în alte institut și decît alte ocupații. După aceea a început să-mi placă și — dacă n-ar fi de față și colegii mei care, cine știe, mă voi căsători la sfîrșitul anului meu 5 (dînsa e într-un an mai mic) — aș declara deschis că m-am îndrăgostit de ea (de agronomie — na). Vedeti chiar acum vîn de la laborator, am avut „îmbunătățiri funciare”. Nu-l așa că sună arid? Dar nu e! Gîndiți-vă și dumneavoastră cit de fantastic poate să fie pentru tine, om, ideea că te ții la trîntă cu natura, că depinde de tine s-o îmbunătățești, s-o faci mai productivă, mai bogată. Mi-ar surîde să mă specializez în vinificație (nu, nu obsesiv să beau) și sînt pește un deceniu-două decenii, cînd, mai stîl, voi realiza și eu o tehnologie a unui nou soi de vin să vă invit la un pahar.

18. PUNCT... PE I

EUGENIA PUIȘOR ne spune: — Mai dau la anul și categoric intru. Atunci vă rog să mă întrebati ce-am realizat pînă la 20 de ani și ce mai am de gînd să realizez de acum încolo. Pînă nu iz-

butesc, înseamnă că sînt un personaj „negativ”, cu toate că, mă vedeți doar la lucru, nu stau cu brațele încrucșate, sînt aici, la Institutul de studii și proiectări agricole, ceea ce se cheamă un funcționar tehnic, mă îngrijesc de apariția proiectelor de construcții, de instalații o treabă egală dar folositoare, neavînd nici o conțință cu istoria, căci istoria privește înapoi, pe cînd studiile și proiectele noastre privesc înainte și mult înainte, însă nu dezarmez, nici o dezamăgire nu mă poate dezarma, și da, accept, e fost o dezamăgire, dar la ora actuală am toată materia de examene împărțită pe zile, asta n-am făcut atunci cînd cu esecul, așa că, zîmbic, am impresia că m-am mai apropiat, fie și cu un milimetru, de pragul facultății, ca să mă văd odată profesoară, idealul meu. Pînă nu-mi realizez însă idealul, v-am mai spus-o, vă rog să nu mă întrebati nimic. Punct.

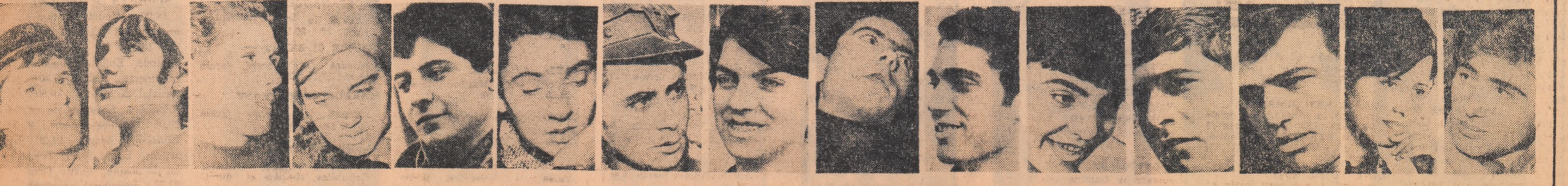
19. MESAGERUL NOULUI

CONSTANTIN GHEORGHE e pe tractor. Îi stiu totii copiii din Corlățești (lîngă Ploiești). E de altfel locuitor al lui de bastină. Aici a văzut lumina zilei, aici a urmat școala elementară, și a mai tras o fugă pînă-n vechiul (la Bărcănești) — să facă profesionala — și lăta-l cu volanul în mină. — Agricultorul nu ține seamă de orele tale, că azi vreau să muncesc, alina, mine alina, azi am timp liber, mine mai știu eu ce! Agricultorul îți cere să pleci, cîteodată, de cu noapte, și tu noaptea te te întorci... Cîmău e și el cineva — nu numai tractoristul. Respectul acesta reciproc asigură belșugul.

20. ȘCOALA VIEȚII

MIHAI GRIGORE e mecanic pe-o macara „Pionier”, pe șantierul extinderii uzinei „Republica”. Obisnuit cu greutățile — și la propriu și, eventual, la figurat — Mihai Grigore susține că: — Greutățile te mobilizează pe cînd lucrurile ușoare îți trezesc reacții tot ușoare. Acum nu zic că tînarul, că să se călărească, trebuie să caute într-adevăr greutățile, ca la antrenament, ca să-i eresească, să i se întărească mușchii. Existenta de șantier gîșesc eu, pentru un tînar, e o școală teribilă. Nu înveți doar să muncești, și nici nu-mai să perfecționezi, dar deprinzi „tainele” relațiilor omenestii, cunosci tot felul de oameni, de meserii, cum îi plece urui coleg de-al meu să zică „te vînzănezi”, lasi de-o parte toanele, micile comodități, gîrăgăniul care, la vîrsta noastră, îți mai umbli prin cap. Șantierul se apropie de ce-mi spuneau ai mei, acasă, de mic, cînd vorbeau de „școala vieții”. Poate de aceea n-aș renunța, pentru nimic în lume, la titlul pe care mi l-am dobîndit cu sudoarea frunții: sint constructor.

La capătul anchetei noastre citeva gînduri pe marginea celor spuse de 20 de tineri de 20 de ani: — Calitatea înaltă a unei societăți se leagă strîns de posibilitatea oricărui om de-a se realiza cit mai deplin pe măsura aptitudinilor sale. Iar socialismul demonstrează definitiv acest lucru, asigurînd desăvîrșirea vocațiilor, afirmarea talentelor — iar suma tuturor acestor rezultate în viață dă și ea calitatea înaltă a societății noastre. Slujindu-și un devotament și pasiune Republica, fiecare tînar își pune întreaga capacitate în serviciul colectivității, pentru a spori necenten tezaurul românesc de hîrnicie, talent și inteligență.

Tineretul la a XX-a aniversare a Republicii

(Urmare din pag. 1-a)

cauza poporului, zeci și sute de mii de tineri se afirmă ca o prezență dinamică, activă, pe marile șantiere, acolo unde se nasc noi obiective industriale, în rândurile celor ce își însușesc și aplică necoștănt tehnica modernă, pe ogoarele agriculturii socialiste, în laboratoare, în instituții de știință și cultură, în școli și facultăți, în muncă și învățături; energia și elanul tineretului răscesc în toate înfăptuirile care prefac și înnoiesc, cu fiecare zi, peisajul contemporan al țării.

A 20-a aniversare a Republicii găsește tineretul patriei pregătit și multiplicat eforturile, să-și adăre cu și mai multă abnegație, pricepere și putere sa, muncă adlată a poporului pentru înfăptuirea programului elaborat de partid în vederea înfloririi pe mai departe a României Socialiste.

Noile obiective ale propășirii multilaterale a patriei, programul elaborat de partid pentru progresul continuu al întregii noastre societăți, partidul a chemat de la tribuna Conferinței Naționale cele mai bune forțe ale națiunii să-și sporească eforturile pentru îndeplinirea acestei sarcini de răspundere. Amplul complex de măsuri adoptat de C.C. al P.C.R. în Plenara din 29 noiembrie — 1 decembrie a.c. în vederea ridicării la un nivel superior a muncii de educație, pentru îmbunătățirea activității desfășurate de Uniunea Tineretului Comunist, soluționând în mod științific, creator, problemele pe care le ridică munca edu-

cativă în etapa actuală, reprezentând în Capitală tovarășul Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe, președintele celei de-a XXII-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. La sosire, pe aeroportul Băneasa, au venit în întâmpinare tovarășii Gheorghe Rădulescu, vicepreședinte al Consiliului de

Ministri, Alexandru Boabă, ministrul petrolului, Pompiliu Măcovel, președintele Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, George Macoveanu, prim-adjunct al ministrului afacerilor externe, adjunctii al ministrului afacerilor externe, funcționari superiori din acest minister, vicepreședinte al Consiliului de

Ministri, Alexandru Boabă, ministrul petrolului, Pompiliu Măcovel, președintele Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, George Macoveanu, prim-adjunct al ministrului afacerilor externe, adjunctii al ministrului afacerilor externe, funcționari superiori din acest minister, vicepreședinte al Consiliului de

ÎNTOARCEREA ÎN CAPITALĂ A MINISTRULUI AFACERILOR EXTERNE

Vineri după-amiază s-a însoțit în Capitală tovarășul Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe, președintele celei de-a XXII-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. La sosire, pe aeroportul Băneasa, au venit în întâmpinare tovarășii Gheorghe Rădulescu, vicepreședinte al Consiliului de

Ministri, Alexandru Boabă, ministrul petrolului, Pompiliu Măcovel, președintele Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, George Macoveanu, prim-adjunct al ministrului afacerilor externe, adjunctii al ministrului afacerilor externe, funcționari superiori din acest minister, vicepreședinte al Consiliului de

Ministri, Alexandru Boabă, ministrul petrolului, Pompiliu Măcovel, președintele Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, George Macoveanu, prim-adjunct al ministrului afacerilor externe, adjunctii al ministrului afacerilor externe, funcționari superiori din acest minister, vicepreședinte al Consiliului de

Ministri, Alexandru Boabă, ministrul petrolului, Pompiliu Măcovel, președintele Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, George Macoveanu, prim-adjunct al ministrului afacerilor externe, adjunctii al ministrului afacerilor externe, funcționari superiori din acest minister, vicepreședinte al Consiliului de

Ministri, Alexandru Boabă, ministrul petrolului, Pompiliu Măcovel, președintele Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, George Macoveanu, prim-adjunct al ministrului afacerilor externe, adjunctii al ministrului afacerilor externe, funcționari superiori din acest minister, vicepreședinte al Consiliului de

Ministri, Alexandru Boabă, ministrul petrolului, Pompiliu Măcovel, președintele Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, George Macoveanu, prim-adjunct al ministrului afacerilor externe, adjunctii al ministrului afacerilor externe, funcționari superiori din acest minister, vicepreședinte al Consiliului de

Ministri, Alexandru Boabă, ministrul petrolului, Pompiliu Măcovel, președintele Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, George Macoveanu, prim-adjunct al ministrului afacerilor externe, adjunctii al ministrului afacerilor externe, funcționari superiori din acest minister, vicepreședinte al Consiliului de

Ministri, Alexandru Boabă, ministrul petrolului, Pompiliu Măcovel, președintele Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, George Macoveanu, prim-adjunct al ministrului afacerilor externe, adjunctii al ministrului afacerilor externe, funcționari superiori din acest minister, vicepreședinte al Consiliului de

ACTUALITATEA

P R E M I E R E

„MARTIN BORMANN”

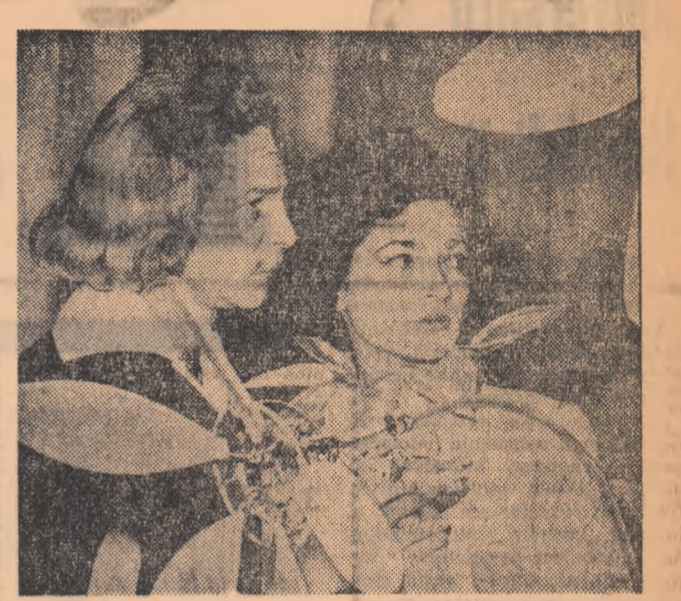
La Teatrul Național „I. L. Caragiale” — sala Studio — a avut loc vineri seara premiera — piesei „Martin Bormann”, care consemnează debutul în dramaturgie a cunoscutului prozator Marin Preda.

Piesa a fost pusă în scenă de Sorana Coroamă, decorurile sînt semnate de arh. Vladimir Popov, iar costumele de Gabriela Nazare.

(Agerpres)

„FLOARE DE NU-MĂ-UITA”

Miercuri 27 decembrie la Teatrul de stat din Oradea a avut loc premiera pe țară a spectacolului „Floare de nu-

mă-uita” de Valentin Avrigeanu. Regia spectacolului e semnată de Valeria Grama și scenografia de Eliza Popescu-Zisadea. În fotografie o scenă din spectacol reprezentat de actorii Eugen Tugulea („Boabă de piper”) și Gina Nicolae („Floare de măceș”).

AGENDA OBICEIURILOR

Secția de propagandă a Oficiului Național de Turism a editat o foarte frumoasă și documentată agendă intitulată sugestiv: „Tradiții și obiceiuri populare românești”. Inițiativa este binevenită fiindcă reușește să ilustreze principalele obiceiuri de peste an și — suta obiceiurilor care alcătuiesc sărbătorile de anul nou: „Plugușorul”, „Colindele cu măști”, „Capra”, „Trozi”. Alături de acestea, competent comentate, agenda mai cuprinde și o serie de pitorești obiceiuri cu arie regională de răspundere: „Sîmbra olilor” obicei păstoresc din Maramureș; „Armîndent”, „Tîrgul de fete” al moșilor de pe muntele Găina; „Jertdănuș”, „miresii”, „Invitația de nunta” sau „Conducîrî”. Fotografia artistică și documentația teatrală dau agendei turistice caracter de anuar folcloric, cu largă popularitate.

Varietati GLOB

VOR MAI FI POSIBILE ACCIDENTE DE AUTOMOBIL ?

Emoționant este momentul în care un grup de tineri — băieți și fete — reprezentînd generația celor de o vîrstă cu Republica, aduc omagiu lor la această sărbătoare. În numele copiilor țării, pionierii vin să aducă Republicii salutul tineresc, fierbîntea lor recunoștință pentru viața fericită de care se bucură astăzi.

Frumusețea patriei socialiste, viața îmbelsugată, înfrățită a oamenilor muncii de pe întreg cuprinsul țării își găsesc o expresie puternică în versurile și suetele de dansuri ce se succed într-un ritm viu.

În final, care a reunit pe scenă pe toți artiștii participanți, sub unduirea steagurilor Partidului și Republicii, se ridică imnul de slavă închinat inspirătorului poporului nostru și îndepărtatului tovarășilor săi. Partidul Comunist Român. Spectacolul se încheie într-o vibrantă manifestare de bucurie. Minute în sir, asistenta în picioare, împreună cu artiștii de pe scenă, și aplaudă cu căldură, ovacionînd pentru partid și conducerea sa.

La reușita spectacolului și-an adus contribuția ansamblurilor de cîntec și dansuri ale Armatei, „Cîncirîia”, Unitimii Generale a Sindicatelor, „Perința”, corul „Madrișul”, artiștii de frunte din Capitală.

Tuturor, la sfîrșitul spectacolului, le-au fost oferite flori din partea conducerii de partid și de stat.

PENTRU TINERET

SECRETUL CIFRULUI rulează la Vitan (orele 15.30; 18; 20.30).	UN TAXI PENTRU TOBRUK rulează la Rahova (orele 15.30; 18; 20.30, duminică la ora 10.30).	DRAGOSTEA UNEI BLONDE rulează la Centrala (orele 9; 11.15; 13.30; 15.45; 18.15; 20.30).
REÎNTOARCEREA LUI SURCOUF rulează la Miorița (orele 9; 11.15; 13.30; 16; 18.30; 20.45), Floreasca (orele 9; 11.15; 13.30; 16; 18.15; 20.30).	CINE VA DESCHIDE USA ? rulează la Progresul (orele 15.30; 18; 20).	OCOLUL rulează la Lira (orele 14; 16; 18; 20).
SINBAD MARINARUL rulează la Popular (orele 15.30; 18; 20.30).	PROSTĂNACUL rulează la Ferentari (orele 15.30; 18; 20.30).	SIMBĂTA 30 DECEMBRIE 18.00: Mîndrăria viața-n sat la noi; Muzică populară românească; 18.30: La șapte pași de o excursie. Emisiune-concurs pentru tineretul școlar; 19.30: Televizorul de seară; 19.50: Odă Republicii. Emisiune de versuri; 20.05: Telemicropedia; 21.00: Cîntecul în imagini; 21.20: Film artistic; Dacti; 23.05: Televizorul de noapte; 23.20: Telesport; 23.30: Închiderea emisiunii.
SURCOUF, TIGRUL CELOR SAPTE MĂRI rulează la Munca (orele 14; 16; 18; 20).	AGONIE ȘI EXTAZ rulează la Cotroceni (orele 14.30; 17.15; 20).	RAZBUNĂTORII rulează la Clubul Uzinelor Republica, sîmbătă și duminică.
ODIA FECIOAREI rulează la Moșilor (orele 15.30; 18; 20.30).	MARELE RESTAURANT rulează la Cosmos (orele 15.30; 18; 20.30).	
OPERATUNEA CROSSBOW rulează la Vîitorul (orele 15.30; 18; 20.30).		
SALVELE AUREORI rulează la Colentina (orele 16; 18; 20).		

Solemnitatea înmînării unor decorații

(Urmare din pag. 1-a)

desfășurat o îndelungată activitate în mișcarea noastră muncitorească, de recunoaștere a aportului lor în lupta pentru fîurirea Republicii, pentru construirea socialismului și, totodată, o cîntare a cadrelor tinere, care în condițiile noi, folosind experiența înaintașilor, înfăptuiesc cu elan politica partidului.

Sîntem convinși că această înaltă prețuire, va constitui un imbold pentru înfăptuirea cu și mai multă hotărîre a politicii partidului de edificare socialistă a patriei, de ridicare a bunăstării poporului, de înflorire a națiunii noastre socialiste.

Pentru merite deosebite în opera de construire a socialismului, cu prilejul celei de-a XX-a aniversări a proclamării Republicii prin Decret al Consiliului de Stat au fost conferite:

Ordinul „Apărarea Patriei” clasa I tovarășului Mihail Cruceanu, la împlinirea vîrstei de 80 de ani.

Ordinul „Meritul Cultural” clasa I tovarășilor: Geo Bogza, scriitor; Demostene Botez, scriitor; Ion Chirescu, compozitor; Marius Bunescu, pictor; și Imre Horvath, scriitor.

Ordinul „Steaua Republicii Socialiste România” clasa a II-a tovarășului Gheorghe Stere.

Ordinul „23 August” clasa a II-a tovarășilor: Sanda Ranghet, secretar al Comitetului Național pentru Apărarea Păcii; Victor Brățileanu și Eugenia Rădăceanu, vechi activiști ai mișcării muncitorești.

Ordinul „Steaua Republicii Socialiste România” clasa a III-a tovarășilor: Iulius Neizer, Zaharia Nistor, Petru Paleacu și Anghel Petrescu — vechi activiști ai mișcării muncitorești.

Ordinul „23 August” clasa a III-a tovarășilor: Gheorghe Hromatka și Nicolae Bărbulescu — vechi activiști ai mișcării muncitorești.

Ordinul „Apărarea Patriei” clasa a III-a tovarășilor: Grigore Bălăsoiu, muncitor la Întreprinderea „Butuloi”, Frida Schmidt și Simca-Bernard Tiulescu — vechi activiști ai mișcării muncitorești; Leon Nas, prim-adjunct de șef de secție la C.C. al P.C.R., și Anton Manea, vechi activist ai mișcării muncitorești.

Ordinul „Tudor Vladimirescu” clasa a III-a tovarășilor: Nicolae Doicaru, vicepreședinte al Consiliului Securității Statului, și Aron Braeșter, vechi activist ai mișcării muncitorești.

Ordinul „Steaua Republicii Socialiste România” clasa a IV-a tovarășilor: Ion Rimbu, adjunct al ministrului economiei forestiere; Anzelo Miclescu, prim-vicepreședinte al Consiliului Superior al Agriculturii; Gheorghe Cazacu, adjunct al ministrului comerțului interior; Bujor Ionit, vicepreședinte al Comitetului de Radiodifuziune și Televiziune; Ion Popescu, Mihai Constantinescu, Ion Crăciun și Nicolae Enea, adjunctii ai ministrului industriei ușoare; State Ciuhurezu, Sara David, Varvara Tiulescu și Constantin Zamfir — vechi activiști ai mișcării muncitorești; Ion Cîrje, redactor-șef al revistei „Lumea”; Gheorghe Dolgu, redactor-șef al revistei „Viața Economică”; și Vasile Rausser, redactor-șef al revistei „Probleme Economice”.

Ordinul „23 August” clasa a IV-a tovarășilor: Ion Boboc, Nicolae Chioran, Olga Manole Pintilie și Melania Nicola Pop — vechi activiști ai mișcării muncitorești.

Ordinul „Tudor Vladimirescu” clasa a IV-a tovarășilor: Victor Bolojan, Alexandru Ionescu și Gheorghe Dobro, adjunct de șef de secție la C.C. al P.C.R.; Gheorghe Moldovan, prim-adjunct de șef de secție la C.C. al P.C.R.; Stelian Staiacu și Dumitru Constantinescu — adjunctii ai ministrului afacerilor interne; Traian Ionescu, vicepreședinte al Comitetului de Radiodifuziune și Televiziune; Ilie Alexe și Jean Ilie, vicepreședinti ai UCECOM; Neaculă Popa, adjunct al ministrului industriei ușoare, și Ion Mărgineanu, redactor-șef al ziarului „România liberă”.

În baza aceluiași Decret al Consiliului de Stat au fost conferite ordine și medalii ale Republicii Socialiste România unui mare număr de tovarăși din toate regiunile țării.

În numele celor decorați au luat cuvîntul tovarășii Sanda Ranghet și Ion Chirescu.

Mulțumind din inimă conducătorilor partidului, tovarășului Nicolae Ceaușescu, pentru înaltele distincții acordate, tovarășii Sanda Ranghet a spus:

Not, activiștii, vechi membri

de partid, vedem în distincțiile acordate aprecierea activității depuse în decursul anilor, cu abnegație și devotament pentru cauza partidului.

Cea de-a XX-a aniversare a proclamării Republicii găsește partidul și țara angrenați într-o complexă și multilaterală activitate în vederea ridicării economiei și societății noastre socialiste pe o treaptă și mai înaltă, pentru promovarea pe plan extern a unei politici de pace și înțelegeri între popoare.

Vom depune și de acum înainte toate eforturile, toată capacitatea noastră pentru a ne aduce contribuția la aplicarea în viață a acestei politici a partidului nostru.

Sînt adinc impresionat de deosebită atenție ce mi s-a dat prin acordarea celei mai înalte distincții în domeniul cultural, ca urmare a străduințelor pe care le-am depus neîntrerupt spre a ajuta și eu, cu modestele mele mijloace, la înfăptuirea lucrurilor bune, frumoase și traicnice în folosul și spre înflorirea patriei noastre dragi, Republica Socialistă România, care-și sărbătorește cu realizări strălucite cea de-a XX-a aniversare, a spus Ion Chirescu.

Permiteți-mi ca, în numele meu personal și al tuturor celor care au fost decorați să adresez cele mai calde mulțumiri partidului și guvernului, dumnea-voastră, tovarășii Nicolae Ceaușescu, care împreună cu devotații dumneavoastră colaboratori, prin muncă necoștăit îndrumați cu adînc înțelepciune poporul nostru spre cîmlele de mult visate și spre fericirea pe care o dorim tuturor.

Vă asigurăm, tovarășe președinte al Consiliului de Stat, că exemplul dumnea-voastră îl vom urma cu toții și, alături de cei mulți, cei ce lucrează în uzine și pe ogoare, noi creatorii în toate domeniile artei ne vom strădui să realizăm creații și mai bune, și mai valoroase pentru ca poporul nostru să crească și țara să înflorească.

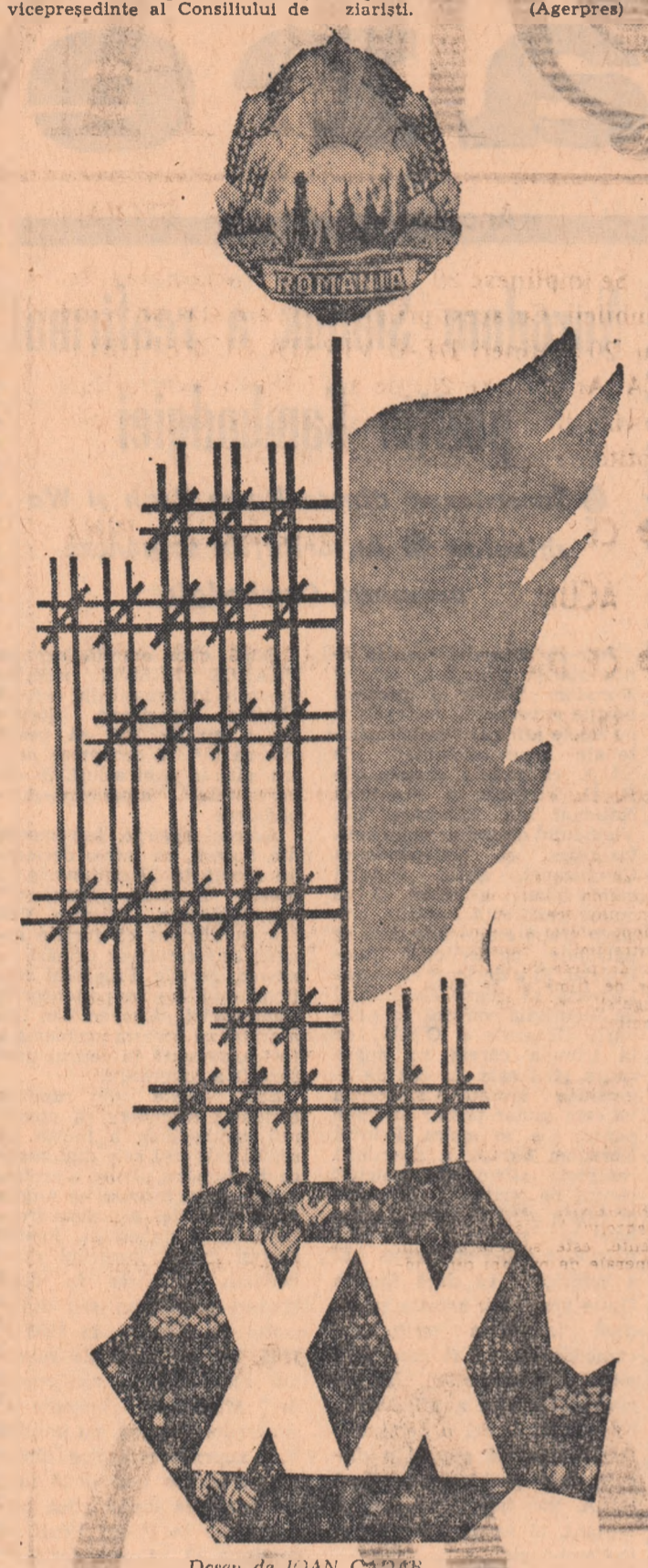
În încheierea solemnității, tovarășii Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat și ceilalți conducători de partid și de stat s-au întreprins într-o atmosferă caldă, tovarășească, cu cei decorați.

(Agerpres)

scumpiei noastre patrii, Republica Socialistă România.

Declar încheișă cea de-a 8-a sesiune a Marii Adunări Naționale.

Lucrările sesiunii jubiliare a Marii Adunări Naționale consacrate celei de-a XX-a aniversări a proclamării Republicii au fost transmise de posturile noastre de radio și televiziune. (Agerpres)

Desen de IOAN CĂPĂȘ

SPECTACOL FESTIV

(Urmare din pag. 1-a)

În sală se aflau șefii ai misiunilor diplomatice acreditați la București și alți membri ai corpului diplomatic.

Apariția în loja oficială a conducătorilor de partid și de stat a fost salutată de întreaga asistență cu puternice aplauze.

Spectacolul — premărirînd în vers, cîntec și dans vîrsta de două decenii a Republicii noastre, decenii în care s-au văzut cumplite năzuințele cele mai scumpe ale poporului român — s-a deschis cu o urare: „tărk seumpă să trăiești”. Este urarea pe care, alături de corul și recitatorii de pe scenă, o înalță astăzi întregul nostru popor patriei socialiste.

Pe scenă, artiștii evocă apoi momente înscrise cu litere de aur în cronica luptelor poporului nostru pentru libertate națională și socială, le fac să vibreze în sală prin vechi cîntec revoluționar și patriotice, care au însuflețit inimile ailor generații, și prin cîntecce și versurile înarpetate create în zilele noastre în semn de slavire a glorioaselor istorii a națiunii române.

Anul 1947. În acordurile unui imn solemn, sub strălucirea stelei Republicii, pe scenă își fac apariția muncitorii, țărani, intelectuali și ostași, înălțînd cuvinte de laudă tinerii Republicii, înfăptuitorii din cei douăzeci de ani, care, toate la un loc, alcătuiesc imaginea contemporană a țării, chipul ei mîndru de azi.

Emoționant este momentul în care un grup de tineri — băieți și fete — reprezentînd generația celor de o vîrstă cu Republica, aduc omagiu lor la această sărbătoare. În numele copiilor țării, pionierii vin să aducă Republicii salutul tineresc, fierbîntea lor recunoștință pentru viața fericită de care se bucură astăzi.

Frumusețea patriei socialiste, viața îmbelsugată, înfrățită a oamenilor muncii de pe întreg cuprinsul țării își găsesc o expresie puternică în versurile și suetele de dansuri ce se succed într-un ritm viu.

În final, care a reunit pe scenă pe toți artiștii participanți, sub unduirea steagurilor Partidului și Republicii, se ridică imnul de slavă închinat inspirătorului poporului nostru și îndepărtatului tovarășilor săi. Partidul Comunist Român. Spectacolul se încheie într-o vibrantă manifestare de bucurie. Minute în sir, asistenta în picioare, împreună cu artiștii de pe scenă, și aplaudă cu căldură, ovacionînd pentru partid și conducerea sa.

La reușita spectacolului și-an adus contribuția ansamblurilor de cîntec și dansuri ale Armatei, „Cîncirîia”, Unitimii Generale a Sindicatelor, „Perința”, corul „Madrișul”, artiștii de frunte din Capitală.

Tuturor, la sfîrșitul spectacolului, le-au fost oferite flori din partea conducerii de partid și de stat.

TEATRE • CINEMA • TELEVIZIUNE

Corigență la dragoste ora 16, Teatrul „Tăndărică” Sala din Calea Victoriei, Iarmarocul Pitecului Clipp, ora 10; La casa de cultură a raionului 1 Mai, Vrăjito-din Oz, ora 10.	Feroviar (orele 9; 11.15; 13.30; 16.15; 18.45; 21). Excelsior (orele 8; 10.15; 12.30; 15; 17.45; 20). Modern (orele 9.30; 11.45; 14; 16.15; 18.30; 20.45).	ZECE NEORII MITTEI rulează la Dolna (orele 12; 14; 16; 18; 20.15); Program pentru copii (orele 9—11 în continuare), Drumul Sării (orele 15; 17.30; 20.30).	18; 20.30, duminică filme pentru copii, ora 9).	SECRETUL CIFRULUI rulează la Vitan (orele 15.30; 18; 20.30).	UN TAXI PENTRU TOBRUK rulează la Rahova (orele 15.30; 18; 20.30, duminică la ora 10.30).	DRAGOSTEA UNEI BLONDE rulează la Centrala (orele 9; 11.15; 13.30; 15.45; 18.15; 20.30).
O SUTĂ UNU DALMATIENI rulează la Lučenafărul (orele 9; 11.15; 13.30; 16.15; 18.30; 20.45); Festival (orele 9; 11.15; 13.30; 16; 18.30; 21). Grivița (orele 9; 11.15; 13.30; 15.30; 18; 20.30).	DESENE ANIMATE rulează la Unia (ora 16).	ALO JAPONIA rulează la Timpuiri Noi (orele 9—17 în continuare). PETROL — RĂȘNĂRI, ÎNFLORIM ȘI NOI CU TARA — PERMANENTE — BAZE MI DE ANI — ACOLO UNDE CARPAȚII ÎNTILNESC DUNĂREA rulează la Timpuiri Noi (orele 19—21 în continuare).	SPARTACUS — ambale serii — rulează la Crîngasi (orele 15.30; 19).	REÎNTOARCEREA LUI SURCOUF rulează la Miorița (orele 9; 11.15; 13.30; 16; 18.30; 20.45), Floreasca (orele 9; 11.15; 13.30; 16; 18.15; 20.30).	CINE VA DESCHIDE USA ? rulează la Progresul (orele 15.30; 18; 20).	OCOLUL rulează la Lira (orele 14; 16; 18; 20).
CONTELE BOBBY, SPAIMA VESTULUI SALBATIC rulează la Victoria (orele 9; 11.15; 13.30; 15.45; 18). Giulești (orele 10; 15.30; 18; 20.30). Aurora (orele 8.30; 10.45; 13; 15.30; 18; 20.30). Volga (orele 9.30; 11.45; 14; 16.15; 18.30; 20.45). Răscocla rulează la Victoria (orele 20.30).	LOANA rulează la Bucegi (orele 9; 11.30; 13.30; 16; 18; 20.30).	MARTIN SOLDAT rulează la Gloria (orele 9; 11.15; 13.30; 16; 18.15; 20.30). Melodia (orele 9; 11.15; 13.30; 16; 18.30; 20.45).	SPARTACUS — ambale serii — rulează la Crîngasi (orele 15.30; 19).	SINBAD MARINARUL rulează la Popular (orele 15.30; 18; 20.30).	PROSTĂNACUL rulează la Ferentari (orele 15.30; 18; 20.30).	SIMBĂTA 30 DECEMBRIE 18.00: Mîndrăria viața-n sat la noi; Muzică populară românească; 18.30: La șapte pași de o excursie. Emisiune-concurs pentru tineretul școlar; 19.30: Televizorul de seară; 19.50: Odă Republicii. Emisiune de versuri; 20.05: Telemicropedia; 21.00: Cîntecul în imagini; 21.20: Film artistic; Dacti; 23.05: Televizorul de noapte; 23.20: Telesport; 23.30: Închiderea emisiunii.
UN BĂRBAT ȘI O FEMEIE rulează la Patria (orele 11.30; 14; 16.30; 19; 21.30).	JOCURI NESCHIMBATE rulează la Republica (orele 9.45; 12; 14.30; 16.45; la ora 19 filmul STRĂINUL; Capitol (orele 9.15; 11.30; 13.45; 16; 18.30; 20.45).	O FATĂ FERICITĂ rulează la Decia (orele 8—21 în continuare), Arta (orele 9—16 în continuare, 18.15; 20.30).	LOANA rulează la Bucegi (orele 9; 11.30; 13.30; 16; 18; 20.30).	FANTOMAS CONTRA SCOTLAND YARD rulează la Unirea (orele 11; 16; 18.15; 20.30).	AGONIE ȘI EXTAZ rulează la Cotroceni (orele 14.30; 17.15; 20).	RAZBUNĂTORII rulează la Clubul Uzinelor Republica, sîmbătă și duminică.
CIND TU NU ESTI rulează la București (orele 9; 11.15; 13.45; 16.15; 18.45; 21).	REPUBLICA SKID rulează la Lumina (orele 9—16 în continuare 18.30; 20.45).	GERUL ÎNCEPE LA ETAJUL III rulează la Bucegi (orele 16.30; 18; 20.30).	CEA MAI LUNGĂ NOAPTE rulează la Flacăra (orele 15.30; 18; 20.30).	ODIA FECIOAREI rulează la Moșilor (orele 15.30; 18; 20.30).	MARELE RESTAURANT rulează la Cosmos (orele 15.30; 18; 20.30).	
Teatrul Național „I. L. Caragiale” sala Comedia, Romeo și Julieta, ora 19.30; Sala Studio; Jocul adevărului, ora 19.30; Opera Română, Don Carlos, ora 19.30; Teatrul de stat de operă, Prințesa circului, ora 19.30; Teatrul de comedie, Troilus și Cressida, ora 20.30; În sala ansamblului Unimii Generale a Sindicatelor, Opinia publică, ora 15.45; Teatrul „Lucia Sturdza-Bulandra” Un tramvai numit dorința, ora 20; Sala Studio, Candida, ora 15.30; Teatrul „C. I. Nottara” Sala Magheru, Lovitura, ora 19.30; Teatrul „Barbu Delavrancea”, Miorița, ora 19.30; Teatrul Evreesc de stat, Ivanov, ora 20; Teatrul „Ion Creangă”						

Cu prilejul
aniversării
Republicii

de peste hotare

La Casa prieteniei popoarelor din Moscova a avut loc la 29 decembrie o adunare a reprezentanților oamenilor muncii din capitala sovietică, consacrată celei de-a 20-a aniversări a proclamării României ca republică.

Adunarea a fost deschisă de R. Saposnikova, secretar al Comitetului orășnesc Moscova al P.C.U.S. A luat apoi cuvântul A. Grebnev, redactor șef adjunct al ziarului „Izvestia”, vicepreședinte al Asociației de prietenie sovieto-română, care a vorbit despre realizările înfăptuite de poporul român în toate domeniile de activitate în cei 20 de ani de la proclamarea Republicii. Vorbitorul a relevat, de asemenea, dezvoltarea colaborării multilaterale dintre România și Uniunea Sovietică, întărirea continuă a prieteniei româno-sovietice. A luat apoi cuvântul ambasadorul Teodor Marinescu, care, după ce a mulțumit pentru cuvintele calde rostite la adresa țării noastre, a prezentat principalele înfăptuiri ale României socialiste și a vorbit despre hotărârile Conferinței Naționale a P.C.R. cu privire la perfecționarea conducerii și planificării economiei naționale. În încheiere, vorbitorul s-a referit la politica externă a partidului și statului nostru, scoțând în evidență principiile care stau la baza politicii externe a României, colaborarea țării noastre cu toate țările socialiste, dezvoltarea continuă a relațiilor de prietenie româno-sovietice.

MOSCOVA. Aspect de la expoziția „Arhitectura contemporană în România” deschisă cu prilejul aniversării Republicii.

La cooperativa agricolă „Prietenia cereano-română” din Sambon a avut loc o adunare festivă consacrată celei de-a 20-a aniversări a proclamării Republicii. A luat cuvântul Kim Nei On, președintele Comitetului de conducere al cooperativei, și Nicolae Popa, ambasadorul Republicii Socialiste România în R.P.D. Coreeană.

Ambasadorul Republicii Socialiste România în Elveția, Vasile Dumitrescu, a ținut joi seara o conferință de presă, cu prilejul aniversării a 20 de ani de la întemeierea Republicii.

În Italia au avut loc noi manifestări consacrate celei de-a 20-a aniversări a Republicii. La Roma în sala Asociației naționale italiene a cinematografiei, ambasadorul român Cornel Burtică, a oferit un spectacol de gală cu filmul în culori „Zodia Fecloarei”. La Napoli, Asociația de prietenie Italia - România și Centrul local pentru relațiile culturale cu străinătatea au organizat o adunare în cadrul căreia prof. Sergio Lambiase a vorbit despre succesele obținute de România în construcția socialismului.

Liderii turci din Cipru au format un „guvern provizoriu”

Agencia FRANCE PRESSE anunță că ziarul de limba turcă din Cipru a publicat vineri un comunicat prin care se anunță că liderii populației turce din Cipru au constituit un „guvern provizoriu”.

Acesta va desfășura o activitate independentă de cea a guvernului insulei, prezidat de Makarios. Fazil Kucuk, fost vicepreședinte al Republicii Cipru, și-a asumat funcția de președinte al „guvernului provizoriu”, iar Rauf Denktaş, care trăiește în prezent la Ankara, a fost desemnat ca vicepreședinte al acestui guvern.

Purtătorul de cuvânt oficial al acestui guvern a precizat că el va administra toate sectoarele locale de turci-ciprioți de pe insulă, respingând totodată ideea unui „stat în stat”. Este vorba, a spus el, doar de „o funcționare a serviciilor existente într-un singur organ”, ceea ce nu implică „nici crearea unui guvern separat, nici proclamarea unui stat separat turco-cipriot”.

În ciuda acestor precizări, observatorii din Nicosia, citiți de agencia FRANCE PRESSE, a precizat că hotărârile formării guvernului provizoriu reprezintă „un prim pas important spre proclamarea unui stat cipriot turc independent”.

După cum a relatat postul de radio Ankara, „guvernul provizoriu” turc din Cipru, alcătuit din zece membri, a proclamat în cadrul primei sale ședințe o constituție provizorie cuprinzând 19 articole. În constituție se prevede că guvernul provizoriu își va exercita competențele, până când constituția cipriotă din 16 noiembrie 1960 (care proclamă independența Ciprului) va fi pusă integral în aplicare.

Imediat după anunțarea formării guvernului provizoriu turco-cipriot, președintele Ciprului, Makarios, a convocat o ședință extraordinară a Consiliului de Miniștri.

Sub titlul „1968: anul Europei”, ziarul francez „LE FIGARO” a publicat ieri interviurile acordate de premierii sau miniștrii de externe ai țărilor membre ale Pieței comune. Din conținutul declarațiilor reiese că patru din cei șase parteneri din C.E.E. priveau anul 1968 cu temeri și incertitudini, în timp ce R.F.G. preferă să păstreze tăcere, iar Franța se arată resemnată. Premierul belgian Boeynants a avut cuvinte aspre la adresa poziției franceze față de eventuala intrare a Marii Britanii în Piața comună. El și-a exprimat regretul că „Franța a blocat o procedură dorită de Comisia Pieței comune și de ceilalți cinci parteneri”. La rândul său ministrul de externe italian, Fanfani, a vorbit despre „grava gresăleală comisă la Bruxelles prin refuzarea unei negocieri care ar fi permis cu siguranță, dacă ar fi fost angajată cu tact, răbdare și clarviziune, să se asigure un nou viitor Europei (occidentale), alt în domeniul economic, cit și în cel politic. Dar, în opinia premierului francez Pompidou „poziția sa în Europa și să nu fie în Piața comună. Și nu înseamnă că-l exclude pe ca-

Norodom Sianuk a reafirmat poziția Cambodgiei

● Incordarea dintre Pnom Penh și Washington ● Autoritățile saigoneze amenință Cambodgia

Într-un interviu acordat unui ziarist american, prințul Norodom Sianuk a precizat poziția guvernului în legătură cu unele afirmații neîntemeiate ale unor oficialități ale S.U.A. că forțele armate ale R. D. Vietnam și Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud ar viola neutralitatea și independența Cambodgiei. Șeful statului cambodgian a arătat că va opune rezistență hotărâtă oricăror trupe americane care ar pătrunde pe teritoriul Cambodgiei. El a declarat că intenționează să ceară Consiliului de Securitate convocarea Adunării Generale a O.N.U., de la tribuna căreia va apăra cauza țării sale. În caz de agresiune armată, Cambodgia va cere ajutor țărilor prietene pentru a se apăra. Prințul Norodom Sianuk a dezmințit categoric afirmațiile potrivit cărora pe teritoriul țării sale ar exista „divizii, state majore, baze și spitale ale forțelor patriotice sud-vietnameze. „El a subliniat că dacă Statele Unite vor folosi armata saigoneză împotriva teritoriului cambodgian, va fi creată „o situație ireparabilă”. În încheiere, Sianuk a afirmat că nu a invitat nici o personalitate americană pentru a discuta aceste probleme, dar dacă S.U.A. vor trimite un reprezentant, el va fi bine primit în Cambodgia.

Deși a afirmat că nu a invitat nici o personalitate americană pentru a discuta aceste probleme, dar dacă S.U.A. vor trimite un reprezentant, el va fi bine primit în Cambodgia.

Turneul lui Brown

Aranjamente între Londra și „cei cinci”?

Ministrul de externe al Marii Britanii, George Brown, a plecat vineri la Roma într-o vizită oficială.

După cum rețea agenția U.P.I., Roma este prima escală a șefului diplomației britanice într-un lung turneu în țările Pieței comune, cu excepția Franței pentru a discuta cu „cei cinci” posibilitatea organizării unei conferințe între aceștia și Marea Britanie. Următoarele etape ale turneului sînt Bruxelles,

Bonn, Haga și Luxemburg. În intenția lui Brown, prezentația conferință cu „cei cinci” ar avea drept scop elaborarea unor aranjamente care să reglementeze relațiile comerciale și politice ale Angliei cu comunitatea, în noile condiții generate de amnarea sine die a începerii tratativei cu Marea Britanie pentru intrarea acesteia în Piața comună. U.P.I. amintește că opoziția Franței la angajarea tratativei cu Marea Britanie este determinată de situația precară a economiei engleze, precum și de creșterea lirei sterlinge.

● LA ANKARA a fost semnat ieri un acord turco-bulgar cu privire la prelințimări și reglementarea incidentelor de frontieră, precum și la creșterea indicatorilor de frontieră dintre cele două țări. Acordul a fost semnat de ministrul afacerilor externe al Turciei, İhsan Sabri Çağlayangil, și de ambasadorul R. P. Bulgariei la Ankara.

● AGENTIA V.N.A., citind postul de radio Patet Lao, anunță că forțele patriotice laotiene au ocupat orașul Toum Lam, din provincia Savannakhet (sudul Laosului), în urma unei bătălii angajate în data 12 decembrie. 70 de soldați din rândul forțelor armate ale grupurilor politice de dreapta, printre care și un comandant, au fost uciși. Au fost capturate 20 de arme grele și o cantitate însemnată de echipament militar. Un mare număr de soldați inamici au dezertat.

● PREȘEDINTELE Consiliului de Miniștri al Siriei, Youssef Zeayyen — anunță agenția France Presse — a declarat că trimisul special al secretarului general al O.N.U., Gunnar Jarring, nu va fi primit de autoritățile din Damasc. Zeayyen a reamintit că Siria a respins proiectul de rezoluție britanic adoptat de Consiliul de Securitate și deci „nimic nu justifică primirea la Damasc a trimisului special al secretarului general al O.N.U. a cărui misiune se reduce la a aplica această rezoluție”.

● CUNOSCUTUL COMPOZITOR GREC Mikis Theodorakis nu va fi eliberat în baza amnistiei anunțate la 23 decembrie de primul ministru Papadopoulos, relevă agenția Reuters, citind în acest sens o declarație a soției compozitorului. D-na Theodorakis a declarat că autorul muzicii filmului „Zorba Grecul” nu va fi amnistiat deoarece a avut anterior patru condamnări pentru delictul politic care însumează 29 de luni de închisoare. Ea a precizat că acest lucru i-a fost comunicat de directorul închisorii Averoff, unde soțul ei se află deținut de două luni.

DIN VIATA TINERETULUI LUMII

După Madrid — Barcelona

După Madrid — Barcelona și Saragosa. Demonstrațiile de stradă studențești s-au extins din capitala spaniolă în centrele universitare din țară.

În plină vacanță universitară, 1500 de studenți din Barcelona au demonstrat două zile în șir pe străzile orașului, blocând străzile care duc la principalele sedii ale autorităților locale. Un memoriu înaintat autorităților cere imediat eliberarea a delegaților „sindicatului liber” studențesc din localitate areștați săptămîna trecută. Refuzul studenților de a evacua străzile centrale i-a sursă răspuns print-o veritabilă operațiune militară: 800 de poliști și jandarmi, zece de mașini, numeroase elicoptere au fost mobilizate. S-au desfășurat veritabile lupte de stradă între studenți și poliție. Unele surse vorbesc despre cel puțin 30 de răniți din rândul studenților și al poliției. La numai câteva ore după ce s-au fost împușcați prin forță, studenții s-au intrunțit în cadrul unei „adunări generale” în piața din fața Universității și au adoptat o moțiune în care decid să continue greva și să nu se întorcă la cursuri decât după eliberarea delegaților lor areștați și după încetarea oricărei amestec al poliției în incinta facultăților.

În alt colț al Spaniei, Saragosa, unul din cele mai vechi centre ale culturii spaniole, studenții au recurs la o formă curajoasă de acțiune (formă care, de altfel, are tradiție în universitățile Spaniei). Ei s-au baricadat în incinta facultății de medicină, opunind rezistență detașamentelor poliției. După ce au rezistat aproape 48 de ore, cei peste 1000 de studenți au continuat acțiunea protestatară prin-o demonstrație pe străzile orașului, scandînd lozinci cerînd democratizarea universității și recunoașterea sindicatului liber studențesc, considerat ilegal de autorități.

În același timp, cu toate că sînt supuși celei mai masive și concentrate acțiuni represive (autoritățile madrilenne au creat, după cum se știe, o informație din NEUE ZÜRCHER ZEITUNG un „comitet de coordonare a măsurilor pentru combaterea tulburărilor studențești”) studenții din Madrid continuă greva și adună de protest. Închiderea a trei facultăți, concepția de autorități ca o manevră de estompare a succedului grevelor generale studențești, nu a putut denatura realitățile. Într-un prim și al doilea rând 5000 de studenți madrileni s-au intrunțit într-o „adunare liberă”, afirmîndu-și hotărîrea de a continua greva, pînă la recunoașterea sindicatului lor și revenirea la autonomia universitară.

Știrile de ultimă oră par să indice că autoritățile înțeleg să reacționeze print-o înăsprire a activităților represive. Curtea Supremă a Spaniei a publicat o decizie în care afirmă că „grevele studențești sînt ilegale”. „Orașul universitar” din capitala spaniolă continuă să fie ocupat de poliție și jandarmerie. Descinderile poliției la domiciliul studenților s-au înmulțit. Printre studenții areștați în ultimele zile la Madrid (unde numai într-o săptămîină s-au semnalat 35 noi areștări) se numără delegatul sindicatului facultății de drept, Mazaras, precum și patru din cei șase membri ai conducerei sindicatului facultății de științe economice.

Este greu de presupus că acențierea acțiunilor de intimidare a studenților va duce la stenuarea actualei situații explozive în relațiile dintre studenți și autoritățile spaniole. Există, mai degrabă, motive să se prevadă contrariul.

E. R.

Întîlniri cu tinerii cehoslovaci

Recent, o delegație a U.T.C. a efectuat o vizită în R.S. Cehoslovacă, la invitația Uniunii Tineretului Cehoslovac (C.S.M.). Timp de zece zile delegația a vizitat în scopul cunoașterii experienței acestei organizații. Anterior, o delegație a C.S.M. ne vizitase țara, documentîndu-se asupra muncii U.T.C., asupra experienței sale.

Traseul vizitei a cuprins localitățile Praga, Liberec, Zeleny Brod, Jablonec, Hradec Kralove, Tinec, Benešov. Pretutindeni delegația U.T.C. a avut posibilitatea să cunoască realizările oamenilor muncii cehoslovaci, contribuția tineretului în opera de construire a socialismului.

La Uzina de roți dințate din Liberec, aflată în preajma aniversării a 100 de ani de la înființare, colectivul se străduiește zi de zi să dea produse de cea mai bună calitate.

— Profilul întreprinderii noastre — ne-a relatat directorul uzinei — s-a modificat în mai multe rînduri. În producția de roți dințate ne-am specializat începînd din anul 1960. În prezent majoritatea roților sînt destinate diferențialelor și cutiilor de viteze ale autocamionelor. În curînd vom produce și roți dințate pentru autoturisme. Planul pe 1967 este de 100 milioane coroane producție marfă. Noi sîntem siguri însă că vom da cel puțin 1,5 milioane coroane peste plan. Ne buzim în această privință pe îndemnarea și hărnicia întregului colectiv și, în același timp, pe entuziasmul tinerilor care alcătuiesc o parte însemnată a efectivului nostru.

Delegația a vizitat și Uzina de motoare „Jawa” din Tinec. Muncitorii de aici se mîndresc că în cei 20 de ani de cînd fabrică motoarele au izbit și creștea întreprinderii lor o faimă internațională. Uzina „Jawa” produce anual 86.000 motoare, pe care, potrivit celor spuse de gazde, le exportă în 120 de țări.

La „Jawa” delegația a vizitat clubul uzinei, unde tinerii își petrec o bună parte din timpul liber. În cadrul clubului ei pot participa la diferite activități (muzică, teatru, dans, turism etc.) sau pot viziona diferite spectacole.

În orașul Hradec Kralove, delegația U.T.C. a vizitat Școala medie de construcții, unde s-a interesat de activitatea C.S.M. în rîndurile elevilor. Această activitate se desfășoară prin interme-

dium cluburilor. În școlile au fost create opt cluburi printre care clubul de creație de muzică de turism, de dans de teatru, de fleacare elev, după apăsîndu-i preferințe și interese poate să se înscrie la oricare dintre cluburi. Potrivit relațiilor gazdelor, în afară de clubul de specialități, în alte școli, apăsîndu-se situația de la caz la caz, pot fi create cluburi pe vîrste, pe clase etc. De asemenea un elev de la o școală poate deveni membru al clubului unei alte școli, dacă activitatea acestui club îl interesează.

Baza materială a activității cluburilor din școala vizitată este asigurată de mai mulți factori. În primul rînd contribuie conducerea școlii care asigură localul necesar. În al doilea rînd contribuie C.S.M. care susține activitatea tuturor cluburilor. În sfîrșit, părinții elevilor și elevii înșiși pot aduce pentru dotarea cluburilor mobilier, instrumente muzicale etc. Aproape întreg mobilierul din cele trei încăperi ale cluburilor fusese adus de elevi.

La Liberec delegația U.T.C. a vizitat clubul studențesc din localitate. Aflată încă la începutul activității sale, clubul își propune să ofere studenților posibilitatea de a-și petrece timpul liber cât mai plăcut și folositor. În afara activităților obișnuite de club, aici se organizează expoziții cu lucrări artistice aparținînd studenților, spectacole, serate. Intrarea la club este liberă numai pentru membrii săi (care cotizează). Pentru alte persoane se percepe o taxă de intrare. În scopul largirii autofinanțării, clubul poate organiza spectacole cu plată. Studenții pot activa concomitent și în cadrul altor cluburi din oras.

Pretutindeni, delegația a fost întâmpinată cu atenție și cordialitate. Tinerii cehoslovaci și-au manifestat interesul față de România, față de succesele obținute de poporul nostru, de generația sa tînără, în construcția socialismului.

Delegația U.T.C. a purtat conversații la C.C. al C.S.M. în probleme privind activitatea celor două organizații, preocupările lor actuale. În cursul vizitei am avut posibilitatea unor discuții cu activiștii ai C.S.M. la Liberec, Jablonec, Hradec Kralove, Benešov, care au constituit utile schimburi de experiență.

Vizita delegației noastre a contribuit la dezvoltarea legăturilor de colaborare prietenoasă dintre U.T.C. și C.S.M., dintre tineretul român și cel cehoslovac.

ION D. GOIA

ÎN PRAG DE AN NOU

C.E.E.: temeri și incertitudini

Sub titlul „1968: anul Europei”, ziarul francez „LE FIGARO” a publicat ieri interviurile acordate de premierii sau miniștrii de externe ai țărilor membre ale Pieței comune. Din conținutul declarațiilor reiese că patru din cei șase parteneri din C.E.E. priveau anul 1968 cu temeri și incertitudini, în timp ce R.F.G. preferă să păstreze tăcere, iar Franța se arată resemnată. Premierul belgian Boeynants a avut cuvinte aspre la adresa poziției franceze față de eventuala intrare a Marii Britanii în Piața comună. El și-a exprimat regretul că „Franța a blocat o procedură dorită de Comisia Pieței comune și de ceilalți cinci parteneri”. La rândul său ministrul de externe italian, Fanfani, a vorbit despre „grava gresăleală comisă la Bruxelles prin refuzarea unei negocieri care ar fi permis cu siguranță, dacă ar fi fost angajată cu tact, răbdare și clarviziune, să se asigure un nou viitor Europei (occidentale), alt în domeniul economic, cit și în cel politic. Dar, în opinia premierului francez Pompidou „poziția sa în Europa și să nu fie în Piața comună. Și nu înseamnă că-l exclude pe ca-

reva din Europa dacă îi spun: nu ești încă în măsură să aderi la Piața comună”.

Dorințele pentru 1968 nu prea concordă. Dacă pentru premierul belgian lucrul principal în anul care vine va fi să se găsească o soluție problemei participării la Piața comună a unor noi state, vizînd desigur în primul rînd Marea Britanie, pentru premierul francez obiectivul imediat este respectarea hotărîrilor luate, adică desăvîrșirea pieței comune agricole, în care Franța este cu deosebire interesată, realizarea Uniunii vamale la 1 iulie 1968. Pus în fața unei „alegeri sfîșietoare” între colaborarea cu Franța și relații strînse cu Marea Britanie, cancelarul Kiesinger a preferat să nu se pronunțe încă, ceea ce este, de asemenea, într-un fel, un răspuns.

Incheind cele două pagini de interviuri, „Le Figaro” publică o imagine a premierului britanic Wilson, ținîndu-și pipa cu ambele mîini, intitulată foarte englezes „Wait and See”, expresie consacrată pentru ceea ce în românește ar însemna „Vom trăi și vom vedea”.

● AGENTIA V.N.A., citind postul de radio Patet Lao, anunță că forțele patriotice laotiene au ocupat orașul Toum Lam, din provincia Savannakhet (sudul Laosului), în urma unei bătălii angajate în data 12 decembrie. 70 de soldați din rândul forțelor armate ale grupurilor politice de dreapta, printre care și un comandant, au fost uciși. Au fost capturate 20 de arme grele și o cantitate însemnată de echipament militar. Un mare număr de soldați inamici au dezertat.

● PREȘEDINTELE Consiliului de Miniștri al Siriei, Youssef Zeayyen — anunță agenția France Presse — a declarat că trimisul special al secretarului general al O.N.U., Gunnar Jarring, nu va fi primit de autoritățile din Damasc. Zeayyen a reamintit că Siria a respins proiectul de rezoluție britanic adoptat de Consiliul de Securitate și deci „nimic nu justifică primirea la Damasc a trimisului special al secretarului general al O.N.U. a cărui misiune se reduce la a aplica această rezoluție”.

● CUNOSCUTUL COMPOZITOR GREC Mikis Theodorakis nu va fi eliberat în baza amnistiei anunțate la 23 decembrie de primul ministru Papadopoulos, relevă agenția Reuters, citind în acest sens o declarație a soției compozitorului. D-na Theodorakis a declarat că autorul muzicii filmului „Zorba Grecul” nu va fi amnistiat deoarece a avut anterior patru condamnări pentru delictul politic care însumează 29 de luni de închisoare. Ea a precizat că acest lucru i-a fost comunicat de directorul închisorii Averoff, unde soțul ei se află deținut de două luni.

● LA ANKARA a fost semnat ieri un acord turco-bulgar cu privire la prelințimări și reglementarea incidentelor de frontieră, precum și la creșterea indicatorilor de frontieră dintre cele două țări. Acordul a fost semnat de ministrul afacerilor externe al Turciei, İhsan Sabri Çağlayangil, și de ambasadorul R. P. Bulgariei la Ankara.

● AGENTIA V.N.A., citind postul de radio Patet Lao, anunță că forțele patriotice laotiene au ocupat orașul Toum Lam, din provincia Savannakhet (sudul Laosului), în urma unei bătălii angajate în data 12 decembrie. 70 de soldați din rândul forțelor armate ale grupurilor politice de dreapta, printre care și un comandant, au fost uciși. Au fost capturate 20 de arme grele și o cantitate însemnată de echipament militar. Un mare număr de soldați inamici au dezertat.

● PREȘEDINTELE Consiliului de Miniștri al Siriei, Youssef Zeayyen — anunță agenția France Presse — a declarat că trimisul special al secretarului general al O.N.U., Gunnar Jarring, nu va fi primit de autoritățile din Damasc. Zeayyen a reamintit că Siria a respins proiectul de rezoluție britanic adoptat de Consiliul de Securitate și deci „nimic nu justifică primirea la Damasc a trimisului special al secretarului general al O.N.U. a cărui misiune se reduce la a aplica această rezoluție”.

● CUNOSCUTUL COMPOZITOR GREC Mikis Theodorakis nu va fi eliberat în baza amnistiei anunțate la 23 decembrie de primul ministru Papadopoulos, relevă agenția Reuters, citind în acest sens o declarație a soției compozitorului. D-na Theodorakis a declarat că autorul muzicii filmului „Zorba Grecul” nu va fi amnistiat deoarece a avut anterior patru condamnări pentru delictul politic care însumează 29 de luni de închisoare. Ea a precizat că acest lucru i-a fost comunicat de directorul închisorii Averoff, unde soțul ei se află deținut de două luni.

● AGENTIA V.N.A., citind postul de radio Patet Lao, anunță că forțele patriotice laotiene au ocupat orașul Toum Lam, din provincia Savannakhet (sudul Laosului), în urma unei bătălii angajate în data 12 decembrie. 70 de soldați din rândul forțelor armate ale grupurilor politice de dreapta, printre care și un comandant, au fost uciși. Au fost capturate 20 de arme grele și o cantitate însemnată de echipament militar. Un mare număr de soldați inamici au dezertat.

● PREȘEDINTELE Consiliului de Miniștri al Siriei, Youssef Zeayyen — anunță agenția France Presse — a declarat că trimisul special al secretarului general al O.N.U., Gunnar Jarring, nu va fi primit de autoritățile din Damasc. Zeayyen a reamintit că Siria a respins proiectul de rezoluție britanic adoptat de Consiliul de Securitate și deci „nimic nu justifică primirea la Damasc a trimisului special al secretarului general al O.N.U. a cărui misiune se reduce la a aplica această rezoluție”.

● CUNOSCUTUL COMPOZITOR GREC Mikis Theodorakis nu va fi eliberat în baza amnistiei anunțate la 23 decembrie de primul ministru Papadopoulos, relevă agenția Reuters, citind în acest sens o declarație a soției compozitorului. D-na Theodorakis a declarat că autorul muzicii filmului „Zorba Grecul” nu va fi amnistiat deoarece a avut anterior patru condamnări pentru delictul politic care însumează 29 de luni de închisoare. Ea a precizat că acest lucru i-a fost comunicat de directorul închisorii Averoff, unde soțul ei se află deținut de două luni.

NEW YORK. Demonstrația a tinerilor împotriva intervenției S.U.A. în Vietnam.